EKONOMİ

Politika

500 KURUŞ · YIL 6 · SAYI 2152 · PAZARTESİ 4 HAZİRAN 1979

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

bir ekmek bir Politika

Korkut'un Bakanlığı yeni bir tartışma başlattı

● AP bildirisinde «Korutürk hükümetin ömrünü uzatıyor» denildi

● Bildiride olacaklardan Cuhurbaşkanı Korutürk sorumlu tutuldu

AP KORUTÜRK'Ü TEHDİT ETTİ

AP'ye göre, hükümetin başı Cumhurbaşkanı ile yan yana

Ankara, (ANKA) — AP Başkanlık Divanı dün Genel Başkan Süleyman Demirel'in başkanlığında yaptığı toplantıdan sonra yayınladığı bildiride, Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün, Enver Akova'dan boşalan Devlet Bakanlığı'na bağımsız Hasan Korkut'un atanmasına imza atmasını «tarafgirlik» olarak nitelendirdi. Bildiride, «Cumhurbaşkanı tarafsızlığını yitirmiştir» denildi. Başkanlık Divanı bildirisinde bundan sonra meydana gelecek olaylardan Cumhurbaşkanı'nın da sorumlu olduğu öne sürüldü. Bu arada Süleyman Demirel'in Güniz Sokak'taki evinde yapılan toplantıda «erken seçim konusunun» da görüşüldüğü öğrenildi.

Adalet Partisi basın merkezi'nden bildirildiğine göre, başkanlık divanı toplantısı üç saat sürdü. Toplantıdan sonra yayınlanan bildiride şöyle denildi:

«18 ay evvel milletin vermediği hükümeti, devlete ait koltukları ikram etmek suretiyle ele geçirenlerin ülkeyi nasıl kana boyadıkları ve vatandaşı nasıl inim inim inlettikleri, Türkiye birliğini nasıl tartışılır hale getirdikleri, ortada iken ve milletin feryadının arşa yükseldiği bir Türkiye'de sanki bunların hiçbirisi yokmuş gibi yeni bir olay vuku bulmuştur.

Bir süre önce 35 üyeli, 10 Devlet Bakanlı hükümetten istifa eden bir Devlet Bakanı yerine, Cumhurbaşkanınca alelacele bir atama yapılmıştır. Bu atama ile Cumhurbaşkanı tarafsızlığını yitirdiğini ortaya koymuştur.

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

Ecevit'in AP bildirisine tepkisi sert oldu

● Başbakan, AP'nin büyük sermaye ile birlikte hükümeti devirmek için çalıştığını söyledi

ANKARA (ANKA) — Başbakan ve CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit AP'nin Başbakanlık Divanı tarafından dün yayınlanan bildiriye cevap verdi ve «bu ülkede hükümetler Adalet Partisinin keyfine göre değil, anayasa ve yasa kurallarına göre kurulur» dedi.

Başbakan Ecevit yayınladığı bildiride «Bütün çabaların ve tertiplerine rağmen devirmedikleri hükümetin devamından şimdi Sayın Cumhurbaşkanını so-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

D ost okurlarımız,

Gazeteniz Politika, bugün yayın hayatında yeni bir döneme başlıyor. gazetenizin, basınımızdaki bir eksikliği tamamlayacağı inancındayız. Demokrasi ve emek düşmanı güçlerin, Türkiye'de sınırlı, kısıtlı demokrasiyi de boğmak, demokrasi güçlerini bölmek, dağıtmak istedikleri bir dönemde Politika'nın vazgeçilmez bir işlevi olacak.

O kurlarımıza teknik olanakları mükemmel, pırıl pırıl en ileri baskı tekniklerine dayanan bir gazete sunamıyoruz. Şimdilik Politika'nın biçimsel eksiklerini doyurucu içeriği ile karşılamaya çalışacağız. Politika demokrasiyi korumak için; tekellerin, kitlelerin bilincine basın yoluyla kazımaya çalıştıkları çarpık düşünceleri, bilinç ve bilgi saptırmalarını kırabilmek için; savaşsız sömürüsüz bir dünya için savaşan bir gazete olacak.

Yazarıyla, çizeriyle, muhabiri, teknik elemanı, yönetim kadrosuyla ve özellikle tek güvencesi olan okurlarıyla Politika bu amaçla görev başındadır.

Politika

Başbakan Hükümet'te beklenen değişikliği erteledi

● CHP grubu özellikle Çalışma Bakanı Ersoy, İşletmeler Bakanı Bulutoğlu, Devlet Bakanı Doğan ve Adalet Bakanı Mehmet Can'ın değişmesini istiyor.

Ankara, (POLİTİKA) — CHP ağırlıklı Ecevit hükümetinde yapılması düşünülen bakan değişikliklerinin ekim ayında yapılacak olan senato seçimleri sonuna bırakılması eğiliminin ağırlık kazandığı öğrenildi. CHP 24. Kurultayında ve CHP parlamento grubunda beliren olumsuz hava nedeniyle bazı «başarısız» bakanları değiştirme konusunda kararlı olan Başbakanın, bir takım denge hesapları ve seçim öncesi yeni sorunları önlemek amacıyla bu işi ekim sonuna bıraktığı bildiriliyor.

Öte yandan Başbakan'ın büyük iş çevrelerinden hükümet'e yönelen ve yeni bir hükümet arayışı şeklinde değerlendiren olumsuz tepkileri de çözümleyebilmek için zaman kazanmak istediği ileri sürülüyor. Özellikle OECD ülkelerinde büyük çaplı «taze para»nın gelmesinin kesinlik kazanmaya başlaması

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

Sabancı, «Sorunları çözecek hükümeti getireceğiz» dedi

Ankara, (POLİTİKA) — Sabancı Holding Yönetim Kurulu Başkanı Sakıp Sabancı, IMF'i savunup hükümeti beceriksizlikle suçlarken «Aklımızı devşirip sorunları çözecek hükümetler çıkaracağız» dedi

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

Köprülüler, bazı işadamlarını dış yardımı engellemeye çalışmakla suçladı

Koçarlı, (ÖZEL) — Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler, Aydın'ın Koçarlı ilçesinde yaptığı konuşmada,

(Devamı S. 7 Sü. 6'da)

Balıkesir'de bir sağcı «ülküdaşını» öldürdü

● Ölen komandonun cenazesi için minareden anons yapıldı

● İzmir'de maskeli ve silahlı 3 kişi bir işçiyi yatağında uyurken kurşunladılar

Haber Merkezi — Balıkesir'de ilericilere saldırı düzenleyen komandolardan biri kendi arkadaşını tabancayla vurarak öldürdü. İzmir'de bir işçi yatağında vurulurken, Ankara'da bir kişi silahlı saldırıya uğradı.

İZMİR'DE

Haber Merkezi — Silahlı ve maskeli oldukları saptanan üç kişi, Karşıyaka Çay Mahallesindeki bir eve, çatısından girerek yatağında uyumakta olan işçiyi tabanca ile ağır yaraladılar.

Olay, gece yarısı saat 03.30 sıralarında meydana geldi. Mirza Yorgan adlı işçinin 1616 sokaktaki evine gelen silahlı ve maskeli üç kişi evin arka tarafından çatıya çıktı, oradan balkona atlıyarak, yatak odasına kadar girdiler.

Uyumakta olan işçinin önce elini ve kollarını bağlayan kimlikleri belirlenemiyen kişiler, daha sonra başına tabanca kabzası ile vurarak bayıltıp, sonra da boynuna ve karnına açtıkları ateşle yaraladılar.

Yaralı, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi hastanesine kaldırıldı.

MİNARELERDEN MHP PROPAGANDASI

Balıkesir'in Gümüşçeşme Mahallesinde Erdoğan Bıyık adlı bir MHP'li lokal olarak kullandıkları bir pastanenin önünde arkadaşı tarafından yanlışlıkla öldürüldü. MHP'linin cenazesi için dün, Gümüşçeşme Camisi, Paşa Camisi ve Ege Mahallesi camilerinden yapılan namaz çağrılarında «milliyetçi bir genç şehit oldu anonsu yapıldı. Camilerden yapılan bu anonslar halk tarafından tepkiyle karşılandı. Cenaze nama-

(Devamı S. 7 Sü. 8'de)

ÇUK

Patron bu

Demirel, Christopher'e
yağıp gürlemiş,
«Kim oluyor bu adam»
filan demiş.
Ayıp, ayıp.
İnsan, biraz dirsek
çevirdi diye
eski patronuna
bozulur mu hiç?
Patron bu
sever de,
söver de...

A.E.

Silahlı baskın yapan 11 komando tutuklandı

● ANKARA SIKIYÖNETİM MAHKEMESİ BİR AYDA 25 SANIĞA 168 YIL CEZA VERDİ

Ankara (POLİTİKA) — Demetevler Semti 1. Caddede bulunan Montreal Kıraathanesine silahlı saldırıda bulunan 11 komando ile MHP Yenimahalle ilçe binasında yakalanan Süleyman Karakuş adlı polis memuru diğer suçlularla gönderildiği Ankara Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde tutuklandı.

Demetevler Birinci Caddede bulunan ve

(Devamı S. 7. S. 6'da)

İçişleri Bakanı suç örgütlerinin Demirel döneminde kurulduğunu söyledi

ANKARA (ANKA) — İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş, AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'in şiddet olayları konusundaki son açıklamalarını cevaplandırarak, «Demirel, cinayetler yapanın yanına kâr kalıyor demektedir. Oysa hükümetimiz döneminde 19 olayda sol nitelikli 6 suç örgütüne ayrıca 20 olayda sağ nitelikli 5 suç örgütüne ulaşılmıştır. Bu örgütlerin tamamının Demirel hükümetleri döneminde kurulup geliştiğini saptamış bulunuyoruz» dedi.

Bakan Güneş dün yaptığı yazılı açıklamada 1978-1979 yıllarında kamuoyunu etkileyen 53 büyük olayın örgüt bağlantılarıyla birlikte çözüldüğünü açıkladı. Bu olaylar arasında Doğan Öz'ün, Bedrettin Cömert'in öl-

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

ÖLÜMÜNÜN
16. YILINDA
NAZIM HİKMET'İ
SAYGIYLA
ANIYORUZ

Bursa hapishanesinde NAZIM BABAYLA ÜÇ BUÇUK YIL

Yakup Usta anlatıyor

Röportaj: Aydın Şenesen

Bugün 5. sayfada başladık

Acılı Yıllar

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

Eduard Claudius

CHP'de Uysal'ın yerine Grup Başkanvekili bugün seçiliyor

Ankara, (POLİTİKA) — Cumhuriyet Halk Partisi TBMM grubunun bugün yapılacak toplantısında Genel Yönetim Kurulu üyeliklerine seçilen bir Grup Başkan Vekili ile üç Grup Yönetim Kurulu üyesinin yerine seçim yapılacaktır. Öğrenildiğine göre Grup Başkan Vekilliğinin tek adayı sol kanattan Metin Tüzün'dür. (İstanbul) Grup Yönetim Kurulu üyelikleri için ise yine sol kanattan Falk Öztürk (Elazığ) ile Sami Gökmen (Muğla) aday olarak gösterilecektir. Kulislerde Topuz grubuna yakın olarak bilinen Sinop Milletvekili Tevfik Fikret Övet'in de aday olacağı bildiriliyor.

CHP'nin 24. Büyük Kongresi'nde Grup Başkan Vekili

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

İşgüzar'la ilgili gensoru yarın görüşülüyor

Ankara, (ANKA) — Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar hakkındaki gensoru önergesi salı günü Millet Meclisi'nde görüşülecek. İşgüzar'la ilgili soruşturma önergesi ise TBMM'nin Çarşamba günü yapılacak birleşik toplantısında ele alınacak.

Muhalefet partileriyle birlikte CHP'li üyelerin de gensoru önergesinin gündeme alınması yolunda karar almaları nedeniyle, gensorunun gündeme alınacağı ve Anayasaya göre Perşembe günü görüşmelere geçileceği bildirildi. Bakan İşgüzar hakkındaki güvenoylaması, görüşmelerin tamamlanmasından bir gün sonra, muhtemelen Cumartesi günü yapılacak.

Bu arada, CHP tarafından Pazartesi günü olağanüstü toplantıya çağrılacağı bildirilen TBMM'nin, bu toplantısının Çarşamba gününe bırakılması kararlaştırıldı. 100'e yakın CHP'li parlamenter tarafından yapılan

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Seydişehir'de tutuklu sayısı 146'ya yükseldi

● Maden - İş'in çoğunluk sendikası olduğu Etibank Genel Müdürlüğünce onaylandı

Seydişehir'de Türk-İş'e bağlı MHP eğilimli Türk Metal Sendikası tarafından girişilen saldırılar nedeniyle tutuklananların sayısı 146'ya çıkarken, 36 kişinin de arandığı açıklandı. Bu arada Seydişehir'de kurulu Etibank Alüminyum İşletmeleri'nde DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası'nın çoğunluk sendikası olduğu kabul edildi, işçi temsilcisi Halil Uzun'un müessese yönetim kuruluna girmesi onaylandı.

Seydişehir Cumhuriyet Başsavcısı Salim Kara

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

Seydişehir olaylarının perde arkası

4. sayfamızda

Mehmet BARAK

Memurların yan ödeme kararnamesi değişiyor

Ankara, (A.A.) — Memurların 1979 yılı yan ödeme kararnamelerinin yeniden düzenlenmesi için çalışmalara başlandığı ve kararnamenin son şeklini almakta olduğu öğrenildi.

Anadolu Ajansı muhabirinin edindiği bilgiye göre, memurların 1979 yılı yan ödeme kararnamelerini yeniden düzenlemek için Başbakanlık'ta, Başbakanlık Müsteşarı Ahmet Durakoğlu'nun Başkanlığında bir komite çalışmalarına başladı.

Zaman darlığından memurların 1979 yılı yan ödemleri, geçen yılki miktar aynı alınarak Mart 1979'da yeniden ilan edildi ve yeni yan ödeme kararnamesinin hazırlıklarına Başbakanlık'ta başlandı.

Başbaknalık Müsteşarı Ahmet Durakoğlu'nun Başkanlığındaki komitenin yeni yan ödeme kararnamesi üzerindeki çalışmalarını son şekline getirdikleri ve hazırlanan taslağın Ba-

(Devamı S. 7 Sü. 6'da)

gündem

ÖZLEM ÖZGÜR

Merhaba...

Ecevit Hükümeti, işbaşına geldiği günlerde, «bir enkaz devraldık» derken, ülkenin içinde bulunduğu durumun gerçekçi bir değerlendirilmesini yapıyor, toplumun sosyal, siyasal ve ekonomik yapısını saran bunalımların önemi, çok haklı olarak bu tümceyle dile getiriliyordu.

Aradan tam 17 ay geçti. Şimdi sormak gerek: Döviz sorunu çözümlenebildi mi? Emperyalist odaklara, IMF'ye, OECD'ye, Dünya Bankası'na, NATO'culara verilen binbir ödünden sonra, alınacak bir miktar «taze para» ile, bu sorun çözümlenmiş sayılabilir mi?

Diyelim ki, alınacak 1.5 milyar dolar «taze para» ile 1979 yılı atlatılabilecek ve Türkiye ekonomisi, döviz açısından kısa süreli soluklanabilecektir.

Peki ama, CHP ağırlıklı Hükümet, önümüzdeki yıl, boyutları daha da büyümüş olarak aynı sorunla karşı karşıya gelmeyecek midir? 1980 yılında, Türkiye ekonomisi, yaklaşık 6.5 milyar dolar dolayında dışalımda bulunacaktır. Buna ek olarak, aynı yıl içinde 2.5 milyar dolar büyüklüğünde de dış borç ödenecektir.

1980 yılı için, 9 milyar dolar büyüklüğündeki döviz gereksinimine karşılık, Türkiye'nin döviz potansiyeli, 2.5 milyarı dışsatım ve 1.5 milyar doları da işçi dövizlerinden olmak üzere, 4 milyar doları geçmemektedir. Aradaki açık ise, 5 milyar dolardır. Şimdi sorun, bu 5 milyar doların nereden bulunacağıdır.

Hiç kuşku yok, bu bunalım, varolan yapılar veri iken, salt 1980 yılında değil, önümüzdeki yıllarda da baş sorun olarak kalacaktır. Hem de, boyutları sürekli büyüyerek...

Evet, aradan tam 17 ay geçti. Şimdi herkesin, CHP ağırlıklı Hükümete şu soruları sormaya hakkı vardır:

CHP ağırlıklı Hükümet, 1971'den buyana, süregen bir nitelik kazanan enflasyona dur diyebilmiş midir? İşsizlik sorununa, herhangi bir çözüm getirebilmiş midir? Sürekli tırmanan faşist terörden ne haber?

CHP ağırlıklı Hükümet, ekonominin duran çarklarını, yeniden harekete geçirebilmiş midir? Son yıllarda, iyice yavaşlayan ve «sıfır» noktasına yaklaşan yatırım, üretim ve kalkınma hızı büyüklükleri artırılabilmiş midir?

Bu soruların hicbirisine olumlu yanıt verilemez... Geçtiğimiz yıl, fiyatlar yüzde 70 dolayında arttı. Bu olgu, son yirmi yılın en yüksek enflasyon oranıdır. Açık işsizlerin sayısı üç milyona yaklaştı. Bunun anlamı, Türkiye'de çalışabilir nüfusun yüzde 14'ünün açıktan işsiz olması demektir. Bu sayı da, planlı dönemde gözlenen en yüksek işsizlik oranıdır...

1978 yılında, yatırım, üretim ve kalkınma hızı büyüklükleri iyice yavaşlamış, ulusal gelir artış hızı yüzde 3 olarak gerçekleşmiştir. Trükiye'de, nüfusun yılda ortalama yüzde 3 dolayında arttığı düşünülürse, geçtiğimiz yıl büyüme hızının «sıfır» olarak gerçekleştiği ortaya çıkmaktadır...

CHP ağırlıklı Hükümet döneminde, faşist terör daha da tırmandı, faşizm tehlikesi kapıya dayandı... Seçim bildirgelerinde ve programında halkımıza demokrasi ve özgürlük vaadeden CHP üst yönetimi ve onun ağırlığındaki Hükümet, bu konuda da, ne söylemişse tam tersini yaptı...

Gizli-açık faşist terör yuvaları, ülkenin dört bir yanında cirit atarken, CHP ağırlıklı Hükümet demokrasi güçlerinin üstüne gitmeyi yeğledi... Demokratik yığın örgütlerinin pek çoğu kapatıldı, kalanların önemli bir bölümüne de kama sokuldu. Gerici faşist yayın organcı basın ve yayın organları yasaklandı... Kısacası, Türkiye toplumu bıçağın sırtına geldi...

Peki, bu neden böyle oldu? Herşey, son 17 aylık dönemde, neden çok daha kötüye gitti? Neden koca «umut dağı» küçük bir fare bile doğuramadı?

Bunun nedenini, CHP üst yönetimi ve CHP ağırlıklı Hükümet düşünüyor mu bilmem? Ama, şu kadarını söylemek gerek: CHP üst yönetimi ve CHP ağırlıklı Hükümet, işin başında, «bir enkoz devraldık» derken, haminnemin bile görebileceği bir gerçeği dile getiriyor ve fakat, bunalımların nedenini MC'nin yeteneksizliğine ya da beceriksizliğine bağlarken de, kelimenin tam anlamıyla zırvalıyordu...

Şimdi aynı mantığı, aynı demagojiyi, Süleyman Demirel CHP'ye ve CHP ağırlıklı Hükümete karşı kullanmakta ve bu silah bilinçsiz yığınlar üzerinde de etkili olmaktadır...

CHP üst yönetiminin ve CHP ağırlıklı Hükümet'in ağlamaya, sızlanmaya ve bunalımların daha da yoğunlaşmasının nedenlerini başka yerlerde aramaya, hiç de hakkı yoktur. Bunun tek sorumlusu, CHP sağ kanat üst yönetimi ve onların emperyalist odaklara ve kodaman sermayeye teslim olan politikalarıdır...

CHP üst yönetimine, CHP ağırlıklı Hükümete, yüksek sesle «uyanın artık uyanın» diye bağırsak, uyanırlar mı dersiniz? Uyanmazlar, uyanamazlar... Onları uyandıracak olan, demokrasi güçleri, emekçi yığınların, tüm ulusal demokratik güçlerin cephe ve eylem birliğidir...

Yeniden gazeteniz «politika» da birlikte olurken, tüm demokrasi güçlerine merhaba...

FORUM

«DOĞAN ÖZ'Ü, DAVAMIZA TERS DÜŞTÜĞÜ İÇİN ÖLDÜRDÜK. TUTUKLU BULUNAN VE YARGILANAN ÜLKÜCÜ ARKADAŞLARIMIZA AĞIR HAPİS CEZALARI İSTİYORDU. BU YÜZDEN İBRAHİM ÇİFTÇİ VE BEN, PLANLADIĞIMIZ ŞEKİLDE ÖLDÜRDÜK. AMACIMIZ MHP'Yİ İHTİLALLE İKTİDARA GETİREREK RAHAT RAHAT DOLAŞMAKTI»

CIA GÖREVLİSİ GALULA DİYOR Kİ: «AYAKLANMAYI BASTIRMAKLA GÖREVLİ OLAN KUVVETLERİN BU LİDERLERİ BULDUĞU GİBİ, BUNLAR DA HALK ARASINDAN MUHARİP KİMSELERİ BULMALIDIRLAR. BULUNACAK MUHARİP KİMSELERİ BİR ARADA TUTMAK İÇİN BU LİDERLERİN YARDIM VE DESTEĞE İHTİYACI VARDIR.»

SİVRİSİNEK SAZ, DAVUL-ZURNA AZ

Hasan HÜSEYİN

Ne yazayım Politika'ya? diye düşünüyordum ki Hüseyin Kocabaş yetişti imdadıma.

Kim mi Hüseyin Kocabaş?

Açalım 22 Mayıs 1979 günlü gazeteleri ve öğrenelim Hüseyin Kocabaş'ın kim olduğunu:

«Ankara Cumhuriyet Savcı Yardımcılarından Doğan Öz'ü öldürmekten sanık olarak yakalanan Hüseyin Kocabaş...»

Tanıdınız, değil mi?

Ne demiş ifadesinde bu Kocabaş: «Doğan Öz'ü, dâvamıza ters düştüğü için öldürdük. Tutuklu bulunan ve yargılanan Ülkücü arkadaşlarımıza ağır hapis cezaları istiyordu. Bu yüzden, İbrahim Çiftçi ve ben, plânladığımız şekilde öldürdük. Amacımız, MHP'yi ihtilâlle iktidara getirerek ondan sonra rahat rahat dolaşmaktı. Çünkü, MHP'nin tek başına iktidara gelemiyeceğini anlamıştık.»

Şimdi de, değerli hukukçu M. Emin Değer'in «CIA, Kontr-Gerilla ve Türkiye» adlı kitabına bir göz atalım:

«Ülkede, hergün bir kaç kişi ölmekte, polisin gözetiminde, komando adı verilen militanların çıkardığı olaylar, günden güne yayılmakta, fakat yetkililer önlem alma yolunda hâlâ adım atmamakta, dernekler yasasına aykırı, amaç-dışı -gerçekte kendi kuruluş amaçlarına uygun- eyleme girişen bu militan dernekler kapatılmamaktadır.»

ABD'li Harry Magdoff şöyle diyor:

«Daha kesin olarak belirtmek gerekirse, Latin Amerika'ya yapılan yardımlarda güttüğümüz temel amaç, gerekli olduğu yerlerde, polis ve diğer güvenlik kuvvetleriyle birlikte, ihtiyaç duyulan iç güvenliği sağlayacak yetenekte, yerli askeri ve yarı-askeri güçlerin yetiştirilmesine yardımcı olmaktır.»

ABD'li yetkilinin bu sözlerini şöyle açıklıyor M. Emin Değer:

«Bu yerli yarı-askeri güç, hiç kuşkusuz, 'güvenlik kuvvetlerine yardımcı oldukları' 1969'lardan bu yana, başta zamanın Cumhurbaşkanı Sunay olmak üzere, yetkililerce söylenen, 'ülkücü-komandolar'dır. Bunların özel eğitimle yetiştirildikleri de, yine kamuoyunca bilinir.»

1969'dan 1979'a on yıl geçmiş aradan. 1969'larda «komando kamplarına» alınan onbeş yaşındaki çocuklar, bugün yirmibeş yaşındalar. Ne amaçla silah ve atış eğitimi görmüşlerdi bu çocuklar, bu delikanlılar? Yukarıdaki alıntılar açıklamıyor mu bunu!..

Kitapta, M. Emin Değer'in çok sağlıklı bir değerlendirmesiyle karşılaşıyoruz. Şu sözlerin altını dikkatle çizmeliyiz:

«Bir de, Türkiye'nin dünyada emperyalizme karşı Ulusal Kurtuluş Savaşı veren ilk ülke oluşu önemlidir. Türkiye Cumhuriyeti, bu savaşın zaferi üzerine ve anti-emperyalist bir temele dayanılarak kurulmuştur. Türkiye bu yönden de önemlidir. Emperyalizmin elinde oyuncak olan uluslar, Türkiye'yi örnek alıp, ulusal kurtuluş savaşına kalkışabilirler. O halde ne edip etmeli, Türkiye Cumhuriyeti kendi kurtuluş ve varoluş nedenine, felsefesine yabancılaştırılmalıdır. ABD bu yabancılaşmayı sağlayacak yöntemleri uygulamaya koymuş ve bize Ulusal Kurtuluş Savaşlarını adi birer isyan olarak benimsetme başarısını göstermiştir. 1950'lerden sonra, Ulusal Kurtuluş Savaşı veren ülkelere karşı oluşumuz, Arap ülkelerindeki bağımsızlık savaşlarına ABD ile birlikte karşı çıkışımız bunun somut örneğidir. Bu oyun hâlâ oynanmaktadır.»

Bakalım şu örneklere:

Kore, ABD ile boğuşur; Türkiye, ABD'den yanadır. Mısır, İngilizi kovmak ister; Türkiye, İngiltere'yi tutar. 1958 Irak devriminde Türkiye, ABD ve İngiliz yanlısı Nuri es-Said Paşa'nın yanındadır. Cezayir, Fransız boyunduruğundan kurtulmak ister; Türkiye, Fransa'dan yana olur. ABD - Küba kapışmasında kimin yanındadır Türkiye?.. Ya Vietnam savaşlarında? Ho Amca'yı sözle bile desteklemek suç sayılmamış mıdır Türkiye'de?.. Ya İsrail - Filistin kapışması? Kimden yanadır Türkiye?., Beyrut olaylarını anımsayın. ABD yüzünden Türkiye, sosyalist müslümanlara karşı tavır takınmadı mı!., Peki, ya İran?., Türkiye'yi yıllardan beri yönetmiş olan AP ve yandaşları, güzelim İran devriminde Şah'ın yanında olmadılar mı? Ellerinden gelse, Humeyni'yi bir bardak suda boğacaklar.

İşte Afrika halkları, işte Latin Amerika... «Dünyada emperyalizme karşı Ulusal Kurtuluş Savaşı veren ilk ülke», «kendi kurtuluş ve varoluş nedenine ve felsefesine» yabancılaştırılmamış olsaydı, yukarıdaki örneklerin oluşturduğu çirkin tablo mu çıkardı ortaya?.. Türkiye'yi dünyada yalnızlığa işte bu, ABD'ye bağımlı politika itmiştir. ABD'nin en korktuğu şey, Türkiye'nin, kendi komşularıyla iyi ilişkiler içinde olmasıdır.

Niçin 1965 yılında Türkçeye çevrilir bu CIA görevlisinin kitabı? Çünkü 1965 seçimlerinde TİP, onbeş milletvekiliyle Parlamentoda yerini almış, işçi sınıfının, emekçi sınıfların sesini duyurmağa başlamıştır. «NATO'ya, CENTO'ya hayır!» demektedir TİP; «ABD üslerine hayır!» demektedir; «Komprador kapitalizmine hayır!» demektedir; emekçileri sınıf bilincine itmektedir. CIA görevlisi David Galula'ya göre, Anayasal hak ve özgürlüklerden sözetmek, ayaklanmadır; grev, miting ve benzeri eylemler ayaklanmadır; emekten, işçi sınıfından yana olmak ayaklanmadır; sosyalizmi benimsemek, ayaklanmadır; diyalektik dünya görüşünü savunmak, ayaklanmadır; halkların kurtuluş savaşlarını alkışlamak, tutmak, desteklemek, ayaklanmadır; Marksist-Leninist kitaplar okumak, ayaklanmadır; ilerici nitelikli eylemlere katılmak, ayaklanmadır; toplumbilimsel araştırmalar yapmağa kalkışmak, ayaklanmadır; ABD emperyalizmine karşı çıkmak, ayaklanmadır; yâni, insan onuruyla bağdaşır her türlü düşün ve eylem, ayaklanmadır (isyandır). Yapılacak şey, ayaklanma durumundaki kişileri tek tek veya kümeler halinde vurup öldürmek, yoketmektir. Bunun için, yasal (legal) görünüşlü gizli (illegal) örgütler gereklidir. Bu örgütlere bağlı «seyyar» vurucu ekipler, «seyyar» silahlarla olaylar yaratıp, halkı korku ve şaşkınlığa iteceklerdir. Halk, «huzur» yokluğundan yakınmağa, «huzur» istemeğe başlayacaktır. Kimler yolaçmaktadır bu «huzursuzluk»a? Elbette ki ilericiler, devrimciler, demokratlar... O halde, bunların tek tek veya kümeler halinde vurulması gerekir. Halk, buna inandırılmalıdır. Bu görüş yaygınlık kazandıktan sonra yapılacak iş çok basittir. Ne diyor, Doğan Öz'ün katil sanığı: «Amacımız, MHP'yi ihtilâlle iktidara getirerek ondan sonra rahat rahat dolaşmaktı. Çünkü, MHP'nin tek başına iktidara gelemiyeceğini anlamıştık.»

CIA görevlisi David Galula diyor ki:

«Ayaklanmayı bastırmakla görevli olan kuvvetlerin bu liderleri bulduğu gibi, bunlar da halk arasından muharip kimseleri bulmalıdırlar. Bulunacak muharip kimseleri bir arada tutabilmek için, bu liderlerin yardıma, desteğe ve bir siyasi partinin rehberliğine ihtiyaçları vardır.»

Kitaptan iki parçacık daha aktaralım buraya:

«Bu vazifelerden ekserisi, halkın desteğinin liderler tarafından kazanılması olacaktır. Bazı vazifeliler de, halkı uyaranlara karşı aktif bir mücadeleye sokmak için hazırlanmış olacaktır. Meşru müdafaa birliklerinin hazırlanması, daimi kuvvetler için devamlı yardımcı kuvvetler temin etmek, haber alma ve kontrol şebekeleri ve propaganda grupları kurmak gibi.»

«Bazı vazifeliler» ve «meşru müdafaa birlikleri» ile «daimi kuvvetler için devamlı yardımcı kuvvetler» sözlerinin altını çizelim.

M. Emin Değer, şöyle diyor:

«MHP lideri Türkeş, Ülkü Ocaklarının meşru müdafaa yaptığını söyler. Ülkü Ocakları Genel Başkanı da, 'bizim İstihbarat Örgütümüz devletin örgütünden güçlüdür' demektedir. Sokakta, vapurda Cumhuriyet, Milliyet, Vatan, Politika gazetelerini okuyanlara saldırı, okullara giriş çıkışları kontrol... Ülkü Ocaklılara verilen görev arasında mıdır acaba? Ve bu görevi kimler, nereden kaynaklanarak vermişlerdir? Öğrenci ve halk topluluklarına saldırmak, terörü yaygınlaştırmakta da görevli midirler? Bu soruların yanıtı, yalnız EVET olacaktır.»

CIA görevlisi David Galula'nın kitabı, Genelkurmay Başkanı Memduh Tağmaç zamanında Orduya okutturuluyor, hale bakın!.. «Sosyal adalet, halk iktidarı vb. sloganların sahipleri, ayaklanma halindedir» diyen böyle bir kitap, Cumhuriyet Ordusuna nasıl ve niçin okutturulur?

Sorunun yanıtını şöyle veriyor M. Emin Değer:

«Görülüyor ki, askerimiz kendi yurttaşına karşı, savaşma eğitimi görmektedir. 20 yaşındaki Anadolu çocuklarına halkçı girişimlerin, işçi haklarını savunmanın, halk iktidarı istemlerinin ayaklanma olduğu anlatılmaktadır. Bu gençler terhis olunca köylerine, işyerlerine gidecek ve askerde öğrendiklerinin etkisinde, halkçı girişimlerin karşısına çıkacaklardır. Komando olacaklar, illegal çalışacaklar; belki de toplum polisi olarak güvenlik görevi yapacaklardır.»

Şimdi, ABD'li Harry Magdoff'un dediklerini bir kez daha okuyun!

«Ayaklanmaları Bastırma Hareketleri», ha?.. 1965'lerden beri Türkiye, Galula milliyetçilerinin cirit alanı haline getirilmek istenilmiş. Bunu da, «yumuşak karın» AP, kendi çıkarı için kollayıp gözetmiş! Kamplar, silahlar, tenceler, paralar, kadrolar... Hey babam hey!.. Herhalde, umdukları sonuca ulaştıktan sonra da CIA görevlisi David Galula'nın heykelini dikeceklerdi Ankara'nın göbeğine!.. Minnet borcu başka nasıl ödensin Galula ve benzerlerine?..

«Anlayana sivrisinek saz, anlamayana davul-zurna az» demiş atalarımız. M. Emin Değer, 1977'lerden beri davul çalıyor. Koluna kuvvet!..

yorum

OYA BAYDAR

Kıskacı biz çözeceğiz

TÜRKİYE kıskaca alındı. Amerikasıyla, Almanyasıyla bir bütün olan emperyalist sistemin ve onun Türkiye'deki yerli uzantılarının kıskacına... Üzülecek işe sevinir hale getirildi Türkiye halkı. IMF yeşil ışık yaktı diye, emperyalizm kesenin ağzını açtı diye, neredeyse milletçe zil takıp oynayacağız. Bu sözde yardımın ne ödünlere karşı, ne hedefle yapıldığını hiç düşünmeden... Hadi bugün aldın üç beş kuruş yardımı, yarın ne olacak diye sormadan... Türkiye halkının bütün bunları ne zaman, nasıl, ne kadar pahalıya ödeyeceğine kafa bile yormadan...

TÜRKİYE kıskaca alındı. Emperyalizmin askersel dayatmaları, ABD'nin Ortadoğu'da kaybettiği mevzileri Türkiye'de kazanma baskıları, Ortadoğu'da yine yangınlar çıkartma ve Türkiye'yi bir çeşit sınır bekçisi gibi kullanma pazarlıkları... Kısaca, Türkiye, yakın tarihinin hiçbir döneminde görülmeyen bir ekonomik, askersel, politik kıskaç içine alındı. Hem de, Türkiye'nin bağımsızlığını koruma, tekelleri kuşatma vaadleriyle iktidara gelen CHP ağırlıklı hükümet döneminde.

BU kıskaç nasıl çözülecek? Kimin eliyle çözülecek?

GENİŞ emekçi yığınlar, bunalımın tüm yükü sırtına yüklenen emekçi halkımız, beş altı yıldan bu yana, düğümü sosyal demokrasinin çözeceğine inandırıldı. Yığınlara sahte umutlar gösterildi. Ve şimdi, yığınlar sırtlarındaki kıskacı hissediyorlar, kendilerine sunulan «umut»ların sahteliğini anlıyorlar. Bu arada, emperyalizm ve yerli uzantılarının, ortaklarının kıskacı sıkıldıkça sıkılıyor. Herkes aynı soruyu soruyor değişik biçimlerde. Ne olacak?

TÜRKİYE halkı, önümüzdeki günlerde çok çetin sınavlardan geçecek besbelli. Güzel yarınlara varmak için halkımız belki de kanla, ateşle sınanacak. Ama kim durdurabilir, hep ileriye, hep daha güzel bir dünyaya ve daha özgür bir insanlığa doğru akışı? Kim çevirebilir tarihin tekerleklerini tersine? Kim tutabilir Türkiye halkını ve dünya halklarını baskının, sömürünün, bağımlılığın, faşizm hazırlıklarının karanlığı içinde.

EVET. Önümüzdeki günler güç günler olacaktır. Ve bu güç günler yaşanırken, Türkiye kıskaca kapılmışken, kıskacı tek çözebilecek güç, bunalıma tek doğru çözümü, kalıcı çözümü, gerçek çözümü getirebilecek güç, Türkiye işçi sınıfı ve onun yolunda yürüyenlerdir. Sahte umutlar iflas etti. Emperyalizmin ve yerli ortaklarının işbirlikçi tekelci sermayenin tüm formülleri, tüm çözüm arayışları geçicidir, yanıltıcıdır, kendilerini bile kurtaramayacak niteliktedir. Oysa işçi sınıfı ve onun örgütlü güçleri, boş vaadlere, sahte umutlara, kolay çözümlere başvurmadan «Biz çözeceğiz düğümü» demektedirler. «Kıskacı biz açacağız, biz kıracağız» demektedirler. Bunun böyle olduğu; yarı yolların, işçi sınıfı, onun öğretisi ve politik gücü dışındaki çözümlerin çözüm olmadığı, artık yığınların bilincine de kazınmaktadır.

«BİZ çözeceğiz, Türkiye'nin ulusal demokratik güçleri, işçi sınıfının öncülüğüne inanan güçleri çözecek kıskacı.» Nasıl mı? Politika, eli erdiğince, gücü yettiğince bunu anlatmaya, bunu sergilemeye, bunu yaygınlaştırmaya çalışacak önümüzdeki günlerde.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Gelişmemiş, iptidai — Avrupa'da bir nehir 2) Boru sesi — Bir durumu anlatan yazı, zabıt 3) Tersi, hekimlik öğretiminde üzerinde çalışılan insan ya da hayvan ölüsü — Su 4) Bir nota — Zayıf, etsiz 5) Orduya yardımcı olarak toplanan halk gücü 6) Tersi, Filipinler'in başkenti — Kör 7) Şehir — Ulaşmak, vasıl olmak 8) Mekke'ye çok yakın bir dağ — Seyelân 9) Tersi, çamur haline gelmiş — Toplumun yapageldiği kural 10) Tersi, Trakya'da bir göl.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Güney Avrupa'da bir ülke — Beyaz 2) Türk parası — Tersi, küçük fıçı 3) İsa'nın doğum tarihi 4) Kumaş üstüne işleme türü — Kuzey Afrika'da bir kent 5) Tersi, eşi ölmüş — El ve yüz yıkama yeri 6) Direktif 7) Değiş, tokuş — Ayıp utanma 8) Öğütülmüş tahıl — Hazır 9) Tersi yardım istemek için kullanılır — Taslak halindeki ufak örnek 10) Son günlerin en büyük sıkıntılarından olan bir madde.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1) Halikarnas 2) Amerika — Ga 3) Rantabl — Al 4) Udi — Fa — İma 5) Nane lareM 6) Gri — Sam 7) Elrom — Anne 8) Şaatlı — ol 9) Tiare — nM 10) Ti — Kuş.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Harun Reşit 2) amadA — La 3) Leningrat 4) irT — Erotik 5) kiaF — İmlâ 6) Akbal — Irk 7) raL — Aşa — Eu 8) İran — Agamemnan 10) Salam — Elma.

Okurlardan Politika'ya

POLİTİKA OKURLARINA ÇAĞRI...

Politika Gazetesi buğün başlayan yeni dönemini duyurmak amacıyla verdiği televizyon ilanlarında şöyle dedi:

«Gazeteniz Politika. Kitlelerin sesi, sözü!..»

Bu söz boşuna değildir. Politika bir günlük gazete olarak kitlelerin sesi ve sözü olmayı kesinlikle hedeflemektedir. Bu onun temel yayın ilkelerinden biridir. Bir günlük gazete *«kamuoyunu oluşturur ve kamuoyunu yansıtır»*. Bu diyalektik ilişkidir ki gazeteye hayat verir, işlev kazandırır.

Oysa günümüzde geniş emekçi kitlelerin, demokrasi güçlerinin seslerini duyurma olanakları son derece kısıtlı. Tekelleşmiş basının sütunları kitlelerin sesine ve sözüne kapalı. Bu demokratik kamuoyunun sesini, sözünü etkili bir biçimde duyurabilmesinin önünde duran ciddi bir engel.

Politika Gazetesi, haberleriyle, yorumlarıyla, inceleme araştırmaları, röportaj ve benzeri dizi yazılarıyla işlevini yerine getirmeye çalışırken, bir yandan -sınırlı da olsa- okuyucu mektuplarına köşesini açıyor.

Bugünden itibaren bu köşede okuyucularımızdan gelen mektupları sunacağız. Mektuplar konusunda hiç bir kısıtlama koymuyoruz. Her Politika okuru, demokrasiden yana herkes, bu köşede görüşlerini, dileklerini, eleştirilerini, yakınılarını, önerilerini yansıtabilecektir.

Bu amaçla ayrılan yerin sınırlı olduğu gözönüne alınırsa, okurlarımızın mümkün olduğu kadar kısa yazmaları bir zorunluk. Bu yüzden uzun mektupları özetlemek zorunda kalacağız. Okuyucularımızın bu konuda hoşgörülü davranacakları umudundayız. Ayrıca mektupların daktilo ile yada çok okunaklı el yazısı ile yazılması ve kağıdın yalnızca bir yüzüne yazılması da dileklerimiz arasında.

Mektuplarınızı koyduğunuz zarfın üstüne lütfen şöyle yazınız: «Politika Gazetesi, Okur Mektupları Köşesi» Yerebatan Caddesi, Taşsavaklar Sok. No: 5. Cağaloğlu - İstanbul

Bağlantısızlar Konferansı Sri Lanka'da başlıyor

- KONFERANS BAŞKANI HAMED, HAREKETİN KURALLARININ BULUNMADIĞINI İDDİA ETTİ
- TOPLANTIDA BAZI TARTIŞMALARIN OLMASI BEKLENİYOR

Dış Haberler Servisi — Bağlantısız ülkeler Dışişleri Bakanları Konferansı bugün Sri Lanka'nın başkenti Colombo'da başlıyor. Konferans başkanlığını yapacak olan Sri Lanka Dışişleri Bakanı Shaul Hamed, hareketin çatışma ve kişilik bunalımı için de bulunduğunu iddia etti ve kuralların bulunmadığını öne sürdü. Sağcı bir partiden olan Hamed, Filistin halkının çıkarlarını emperyalizmle anlaşarak hiçe sayan Mısır'a karşı hareket içinde yükseltilen protestoyu da «olumsuz» olarak nitelendirdi.

88 ülkeden 33'ünün dışişleri bakanlarının katılacaklarının öne sürüldüğü toplantıda, bazı tartışmaların çıkması bekleniyor.

Humeyni 5 Haziran'ı "Ulusal Yas" ilan etti

Tahran, (A.A.) — Ayetullah Humeyni, 5 Haziran'ı ulusal yas günü ilan ederek, bu günü Pehlevi rejimine karşı ilk çıkışların başlangıcı olarak niteledi.

5 Haziran'da, din adamlarının önderliğindeki yürüyüşte binlerce suçsuz insanın öldürüldüğünü belirten Humeyni, bu günü yas günü ilan ettiğini ve Feyziye Okulunda şehitleri anacağını bildirdi.

bir dakika

DOĞUMUNUN 100. yıldönümü kutlanan ünlü fizikçi Einstein'a sormuşlar: «3. dünya savaşında hangi silahlar kullanılır?» Einstein, «üçüncüyü bilmem ama böyle giderse dördüncüsünde taş baltalar kullanılacak» demiş.

Somoza, Kosta Rika'ya savaş açacağını iddia etti

Nikaragua'da Sandinist Cephe beş koldan ilerliyor

- "RADİO SANDİNO", ÇARPIŞMALAR HAKKINDA DÜZENLİ BİLGİ VERİYOR
- DEVLET BAŞKANI SOMOZA, ŞAH'IN SON GÜNLERİNİ ANIMSATAN AÇIKLAMALARDA BULUNUYOR

Dış Haberler Servisi — Bir Orta Amerika ülkesi olan Nikaragua'da Sandinist Cephe'nin beş koldan ileremeye devam ettiği, büyük çaplı çarpışmaların beşinci gününü doldurduğu haber verildi. Geniş halk yığınları tarafından aktif bir biçimde desteklenen Sandinist Cephe'nin beş cephede de başarı kazanması üzerine Devlet Başkanı Somoza, Amerikan Devletleri Örgütü'nün etkisiz kalması halinde Kosta Rika'ya saldıracağını ileri sürdü.

Gözlemciler, Nikaragua'nın kanlı diktatörünün son açıklamalarının İran Şah'ının son günlerini anımsattığını kaydederken, Somoza'nın açıklamasında ABD'ye çatmasına da dikkat çektiler. Somoza açıklamasında ABD konusunda da şunları söyledi: «Carter'ın insan haklarını koruma yolundaki siyaseti, Nikaragua'daki insan haklarının durumunu güçleştirdi.»

Bu arada sürekli yayın yapan «Radio Sandino», Nikaragua halkını genel direnişe çağırıyor. Somoza'nın açıklamasına da geniş yer veren direniş hareketinin radyo yayınında, özellikle Somoza'nın basın toplantısında genel saldırı karşısıdaki acizliğini itiraf ettiği üzerinde duruluyor.

— Batı Avrupa'nın nükleer müttefikimiz olmasını bekliyoruz

MUZOREWA'YA SUİKAST TEŞEBBÜSÜ ORTAYA ÇIKARILDI

Rodezya'da «ılımlılar» birbirine düştü

Dış Haberler Servisi. — Rodezya'nın yeni Adalet Bakanı, geçen hafta tutuklanan muhalefet parti yetkililerinin, Başbakan Muzorewa'ya suikast düzenlemekle suçlandıklarını açıkladı.

Bilindiği gibi, ırkçı Smith ile anlaşarak yeni bir ırkçı hükümet kuran «ılımlı» Muzorewa, diğer «ılımlı»lardan Sithole'nin partisinde iki bakanlık önermiş, ancak Sithole bunu kabul etmemişti. Bunun üzerine Sithole'nin partisinden 9 kişi tutuklanmıştı. Irkçı yönetimle uzlaşanlar arasında bulunan «ılımlı» Sithole'nin partisi, yeni Rodezya Parlamentosu'nda Muzorewa'dan sonra en çok sandalyeye sahip bulunuyor. Muzorewa'nın hükümetinde kendi partisinden 10 bakan ve «ılımlı» Ndiweni'nin partisinden de 2 bakanın yanı sıra ırkçı Smith'in partisinden 5 bakan bulunuyor. Bunların üçü eski Smith hükümetlerinde Maliye, Dışişleri ve Adalet bakanlıklarını yürütmüşlerdi. Başbakanlığın yanısıra Savunma Bakanlığı'nı da üstlenen Muzovewa ise, Rodezya'nın bağımsızlığı için savaşan Zimbabwe Yurtsever Cephesi ile doğrudan karşı karşıya gelecektir.

PAKİSTAN'DA POLİS VE SAĞCILAR GÖSTERİCİ ÖĞRENCİLERE SALDIRDI

Dış Haberler Servisi — Pakistan'ın Karaçi Üniversitesi'nin sol görüşlü öğrenci temsilcisinin, sağcı öğrencilerin saldırısı sonucu bıçakla yaralanması üzerine çıkan kavgada 10 kişi yaralandı ve çok sayıda öğrenci göz altına alındı. Yaralananlar arasında sağcı öğrencilerin lideri de bulunuyor. Pakistan'ın diğer kentlerinde de geçen gün öğrenci gösterilerinde benzeri çatışmalar çıktı ve 100 kadar öğrenci gözaltına alındı.

Pencap'a bağlı Faysalabad kentinde polisin gösteri yapan öğrencilere saldırması sonucu 54 öğrenci gözaltına alındı. Lahor'da benzeri çatışmalar sonucu 12 öğrenci gözaltına alınırken Lahor'da polis öğrencilerin üzerine gözyaşartıcı bomba attı. 8 öğrencinin yaralanarak hastaneye kaldırıldığı çatışma sonunda 20 öğrenci göz altına alındı.

Meksika'da ilerici güçler Şah'ın Meksika'ya girmesine karşı

Mexico, (A.A.) — Meksika'da solcu partiler, hükümetin eski İran Şah'ına vize verme kararını protesto ettiler. Bilindiği gibi Meksika Hükümeti, eski İran Şahı ile ailesine, isterlerse, 90 günlük turist vizesi verebileceğini açıklamıştı.

Meksika Komünist Partisi bu karara karşı gösteri düzenleme çağrısında bulundu. Sosyalist İşçi Partisi ve Sosyalist Halk Partisi, hükümetin kararına karşı olduklarını açıkladılar.

Öte yandan, Meksika Devlet Televizyonu'nda yayınlanan bir kamuoyu yoklamasına göre, Meksikalıların büyük çoğunluğu, İran Şahına turist vizesi verilmesine karşıdır.

ABD ve Japonya büyük çaplı askeri manevra yapacak

Tokyo, (ANKA) — Japonya Genelkurmay Başkanı General Goro Takeda, Japon ve Amerikan Hava Kuvvetlerinin ortak manevra yapmayı planladıklarını ve manevralara ABD'nin stratejik B 52 bombardıman uçaklarının ve uçak gemilerinin katılmalarının tasarlandığını açıkladı.

General Takeda, tasarının gerçekleştirilmesine yönelik görüşmelerin ABD ve Japon askeri yetkilileri arasında sürdüğünü bildirdi.

Daha önce, iki ülkenin ortak hava tatbikatlarına sadece savaş uçakları katılmaktaydı.

Hua, sonbaharda Paris'e gidecek

Paris, (ABC) — ABD'den sonra, bu kez de, Fransa ile yakın ilişkiler kurmaya çabalayan Pekin yönetiminin, Başbakan Hua Kuo-Feng'in önümüzdeki sonbaharda Paris'i ziyaret etmesine karar verdiği bildirildi. Devlet Başkanı d'Estaing'in basın sözcüsünün yaptığı açıklamada, bu ziyaret sırasında iki ülke arasında gündemde olan ticaret konularının görüşüleceği belirtildi.

ABD'NİN İRLANDA'NIN BİRLEŞMESİNİ İSTEDİĞİ İDDİA EDİLDİ

Londra, (A.A.) — Senatör Daniel Patrick Moynihan, ABD'nin Kuzey İrlanda'nın İrlanda Cumhuriyeti ile birleşmesini istediğini ve bu konuda daha fazla bekleyemeyeceğini söyledi.

New York Demokrat Parti Senatörü, BBC Televizyonunda yaptığı ve İngilizleri kızdırması beklenen konuşmada, İRA'nın geçici militan kanadının sadist katillerden oluştuğunu söyledi.

olaylar ve gerçekler

A. BİLGE DİCLELİ

U-2'lere elbette karşıyız

ABD'de yayınlanan «CIA'nın Sesi» gazetesi, diğer adıyla da New York Times, Başbakan Bülent Ecevit'in U-2 casus uçaklarına Türkiye toprakları üzerinde uçuş izni verilmesine ilişkin ikircikli tavrını eleştirip, hükümetten, Amerikancı bir karar almasını isterken şöyle diyor: «Ecevit, ülke içindeki bazı sol grupların eleştirilerinden korkuyor.»

EVET, doğrudur. Türkiye topraklarını canı gibi sevenler, bu toprakların bir termonükleer hesaplaşma alanına dönüşmesine karşı çıkanlar, hani, tüm yurtseverler, demokratlar, sosyal-demokratlar, sosyalistler ve 141-142'nin kurban etmek istediği kişiler, Amerikan casus uçaklarının ülkemiz topraklarında uçmalarına karşıdırlar. Doğrudur, ulusal bağımsızlığımızdan daha değerli hiçbir şeyimizin bulunmadığını en ateşli bir biçimde savunanlar, bu izni verecek olanların yakasına yapışacaktır. Bunda kimsenin kuşkusu bulunmasın.

NE VAR Kİ burada soluklanıp, önemli bir tartışmaya açıklık getirmek zamanıdır. Ülkemiz basın-yayın organlarında kopartılan U-2 fırtınasında, bu uçakların Kıbrıs'tan ya da Girit'den havalanıp casusluk yapmalarının ABD ile Sovyetler Birliği'nin ortaklaşa alacakları kararda düğümlendiği alabildiğince işlendi. Güya ABD ve Sovyetler Birliği oturacaklarmış da U-2'lerin Türkiye'deki uçuşlarının SALT-2'yi nasıl denetleyeceğini görüşeceklermiş.

HAYIR, Türkiye toprakları üzerinde olup bitenlere ilişkin kararları vermek kimsenin tekelinde değildir. U-2'lere ilişkin karar, hükümetten ya da bu konuda yetkili bir organdan çıkacaktır. Bunun tersi doğru olsaydı, emperyalizmle tüm bağlarına karşın, Türkiye Cumhuriyeti'nden söz edilmezdi. Bu bir.

İKİNCİSİ, ABD ile Sovyetler Birliği SALT-2'yi çoktan bağladılar. Cenevre'de sürüp giden görüşmelerde yalnızca anlaşmanın metni hazırlanıyor. Son anda bu konunun ele alınması mümkün değil. Bu nedenle de insanları kandırmasınlar.

ÜÇÜNCÜSÜ, Sovyetler Birliği dış politikasından başka bir ülkenin içişlerine karışmak pratiğini kaldıralı 62 yıl oluyor. Bu nedenle de klasik antisovyet propaganda araçlarına sarılıp «süper güçler» edebiyatı yapılmasın. Hele hele uzun bir zamandan beri çeşitli Sovyet delegasyonlarıyla yakından tanışan, çeşitli alanlarda birlikte toplantılar yapan yetkililer bu gerçeği çoktan kavramış olmalıydılar.

BU KONUYA açıklık getirdikten sonra, devam edelim. ABD hükümeti U-2 uçuşlarına ilişkin CHP ağırlıklı hükümete olağanüstü baskı yapıyor. «CIA'nın Sesi» gazetesinin yorumu bile bunu yansıtmaya yetiyor. Ve ABD baskıyı, basın aracılığıyla da etkili bir biçimde sürdürüyor.

ŞİMDİ bu noktada ilerici geçinen basın, aynen hükümet gibi, bir karar almak zorunda. Yani ya «bazı sol gruplar» gibi, ulusal bağımsızlığımızı asla feda edemeyeceğimizi açıkça savunup, bu konudaki her türlü spekülasyona karşı çıkmalı, U-2'lere uçuş izni verilmemesini talep etmelidir. Ya da «International Herald Tribune» gibi Amerika'nın hedeflerini yansıtan gazetelerdeki kasıtlı haberleri manşet çekip, hükümete ABD adına baskı yapmalıdır.

Dünya turu

Şili cuntası Letelier'in katillerini saklıyor

ALLENDE başkanlığındaki Şili Halk Birliği hükümetinin Dışişleri Bakanı Orlando Letelier'in öldürülmesine karışan dört subayın, diktatör Pinochet'in himayesi altında bir hastanede saklandıkları açıklandı. 1973 faşist darbesinden sonra Letelier'in ABD'de ölüdürülmesi olayının CIA ve DINA tarafından ortaklaşa gerçekleştirildiği ortaya çıkarıldı.

Sıra, kukla oynatmaya geldi...

ÇOCUKLUĞUNDAN itibaren başta binicilik olmak üzere çok çeşitli spor dallarını başarı ile yürüten Prens Charles'in şimdi de kukla oynatmaya merak saldığı bildiriliyor.

İran, petrol dışsatımını düşürdü

İRAN Ulusal Petrol Şirketi (NİOC), petrol dış satımının günde 3,4 milyon varile düştüğünü açıkladı. Bu düşüşün içteki tüketimin azalmasından kaynaklandığı bildirildi.

Kübalı iki tıp grubu, Kongolulara hizmet ediyor

KÜBA'dan Kongo Halk Cumhuriyeti'ne gönderilen iki tıp grubu, kırsal alanlarda Kongo halkına sağlık hizmetleri götürüyor. Çok sayıda kadro ve teknik donanım içeren gruplar yalnız 1978 yılı içinde 39 bin hastaya baktı, 5 bin kişinin hastane bakımını gerçekleştirdi, 300 ameliyat yaptı ve 2 bin doğuma katıldı.

200 Alman bir "ütopya" için Yunanistan'a gitti

ESKİ Yunan'ın ünlü ozanı Homeros'un «Odise» destanının kahramanı gezgin Ulysses'in anavatanı olan «İthaca» adasında, 200 kadar Alman'ın bir «ütopya» gerçekleştirmeye çalışacakları bildiriliyor.

"Bermuda Şeytan Üçgeni"nde yeni bulgular...

ABD'Lİ ve Fransız araştırmacılarından kurulu bir heyetin Marsilya'dan Karaipler denizindeki «Bermuda Şeytan Üçgeni» diye adlandırılan bölgeye giderek, burada bulunduğunu öne sürdükleri büyük bir piramiti ortaya çıkarmaya çalışacakları açıklandı.

AVRUPA PARLAMENTOSU SEÇİMLERİ NASIL YAPILACAK?

- Federal Almanya, İngiltere ve Fransa 81'er ile en fazla sandalyeye sahip olurken, Lüksemburg 6 ile en az sandalyeye sahip olacak.

10 Haziran da Avrupa Parlamentosu seçimleri yapılacak. Bu seçimler son zamanlarda Avrupa'da ve dış basında en çok tartışılan konulardan birisi. POLİTİKA okurlarına bu tartışmaları en geniş bir biçimde yansıtacak. Aşağıda bir giriş olarak, Avrupa Parlamentosu seçimlerinde her ülkede nasıl seçim yapılacağı, hangi ülkenin kaç sandalya sahibi olacağına ilişkin bilgi veriyoruz.

DÜNYA BASININDAN SEÇMELER

l'Humanité

L'HUMANITE
• Günlük gazete.
• Fransız Komünist Partisi'nin resmi yayın organı.
• Paris'te yayınlanır.

ABD İtalya'da solun iktidara gelmesini istemiyor

Dış basında ABD'nin İtalya'daki seçimler konusundaki planları ve düşünceleri üzerine ilginç yazılar çıkıyor. Aşağıda bunlardan birini yayınlıyoruz. Seçim sonuçlarını değerlendirirken, bu yazının okurlarımıza yardımcı olacağı görüşündeyiz.

İtalya'nın politik yelpazesiyle ilgili olarak 12 Ocak 1978 tarihinde bir açıklamada bulunan Washington yönetimi, ne İtalya'da ne de Batı Avrupa'nın herhangi bir ülkesinde sol bir partinin iktidar olmaması gerektiğini belirterek, «demokratik çevrelerin» destekleneceğini belirtmişti. Anımsanacağı gibi, o zaman da İKP'nin iktidara gelme olasılığı bugünkü gibi fazlaydı.

Öğrenildiğine göre Washington çevreleri, 1976 seçimlerinde Komünist Partisi'ne oy veren seçmenlerin yüzde 34.4'ünün yine aynı doğrultuda davranmasından korkuyor.

Öte yandan çeşitli politik gözlemcilerin belirttiklerine göre, ABD'nin İtalya üzerindeki son tasarıları ve faaliyetleri 1974 dönemin oranla daha az gibi görülüyorsa da, Carter yönetiminin elini Roma'dan çektiği söylenemez.

Örneğin Hıristiyan Demokrat Parti'nin Genel Sekreteri Zaccgnini, geçtiğimiz Ocak ayı içinde gerek yaptığı görüşmelerde, gerekse açıklamalarında ABD'ye bağlılığını açıkça ortaya koydu.

Bir genel sekreter sıfatının dışında hiçbir özelliği bulunmayan Zaccgnini, tüm protokol geleneklerini altüst ederek Carter'ın isteği üzerine kendisiyle «görüşmek şerefine» erişmişti. Vance ile ünlü güvenlik danışmanı Brzezinski'nin de bu genel sekreterle ayrı ayrı görüştüklerini eklemeye herhalde gerek yok.

Bütün bu gelişmeler, ABD'nin İtalya üzerinde oynadığı oyunları gözler önüne seriyor. Carter, Akdeniz'de sol bir partinin iktidar olmaması için anlaşılan Hristiyan Demokratlara çok şey vaadetmiş.

TIME

TIME
• Haftalık dergi.
• Amerikan sermaye çevrelerinin görüşlerini yansıtır.,
• New York'ta yayınlanır.

Seçim kampanyası soğuk geçiyor

Bir de Amerikan basınından örnek veriyoruz. Carter yönetiminin görüşlerini, seçmenler konusunda dileklerini, gerçeklerin nasıl saptırıldığını açıkça ortaya koyan ilginç bir yazı bu. Nelerin niyetlendiğini sergiliyor. Satır aralarına bile bakmaya gerek yok.

İtalyan seçmenleri için seçimler, uzun süreden beri ulusal bir spor olmuştur. Seçim kampanyaları, politikacıların konuşma sanatlarını izlemek isteyen kitlelerin ilgisini çekmiş ve İtalya'yı, Batı Avrupa'da seçimlere katılımın en yüksek olduğu ülke haline getirmiştir. Bununla birlikte son 3 Haziran seçimlerine katılım, diğer seçimlere oranla düşük olacak. Seçim kampanyalarına katılım da son yılların en düşük oranına ulaştı.

Teröristlerin barışçıl seçim kampanyalarını kanlı olaylara çevirmeleri korkusu ve erken gelen yaz sonucu, kent sakinlerinin seçim mitinglerine gitmektense, plajlara koşmaları, katılımı engelleyen nedenlerden biri olabilir. Fakat görünen ilgisizlik, erken seçimlere neden olan, komünistlerin hükümete katılma istekleri ve Hıristiyan Demokratların bunu engellemeye güçlerinin yetmemesi gibi sorunlarını, seçimler yoluyla çözümlemeyeceğinin kamuoyunca anlaşılmasından dolayıdır. En iyimser gözlemler bile hiçbir partinin gerekli çoğunluğu kazanamayacağını ve koalisyon olasılıklarının her zamanki kadar zor olduğunu gösteriyor. Bazı Hıristiyan Demokratlar sosyalistlerle, komünistleri dışlayan bir bağlaşıklığın yeniden kurulmasını istiyorlar, fakat sosyalist lider Bettoni Craxi, partisinin, komünistlerin katılmayacağı bir hükümete girmeyeceğini açıkladı.

Yapılan anketler Hristiyan Demokratların oylarını, 1976'daki yüzde 38.8'den yüzde 46'e çıkaracaklarını gösteriyor. Komünist Partinin oylarının 1976'da sağladığı yüzde 34'ün altına düşmesi bekleniyor. Bazı gözlemciler bu düşüşün dramatik olabileceğini söylüyorlar. raxi liderliğindeki sosyalistlerin sandalye sayısını artırması beklenirken, Ugo La Malfa liderliğindeki Cumhuriyetçilerin ise gerçek bir kayba uğramaları olası. Bazı gözü açık seçmenlerin, Komünist Partiden, oylarını yüzde 1.1'den yüzde 5'e yükseltmesi beklenen Radikal Partiye dönmeleri bekleniyor. Yine de önemli sürprizler olabilir. Son yapılan bir çalışma, seçmenlerin yüzde 48'inin henüz karar vermediklerini gösteriyor.

Şimdiye kadar Hıristiyan Demokratların kuvvetli bir destekçisi olan İtalyan Rahipler Konferansı, bu kez seçmenlere oylarını vicdanlarına göre kullanmalarını öğütledi. Fakat Katolik Parti şimdi gizli bir reklama sarılıyor: Papa John Paul II, seçimlerden bir gün önce Polonya'ya yapacağı tarihi geziye başlayacak ve halk oylamaya giderken, İtalyan televizyonunda bol bol görünecek.

ПРАВДА

PRAVDA
• Günlük gazete.
• Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin yayın organı.
• Moskova'da yayınlanır.

Komünistler seçime hazırlanıyor

Amerikan basınının seçim kampanyasının sönük gittiği iddialarına karşın, sosyalist basın, kampanyanın hararetinden söz ediyor. Belki Hristiyan Demokratlar seçim mitingleri yapmaktan kaçınıyor, ama aynı şeyi sol partiler için söylemek mümkün değil. İşte örneği:

İtalya'da 3-4 Haziran'da yapılacak olan erken seçimlerle ilgili hazırlık kampanyası hararetle devam ediyor. Tüm ülkede seçim öncesi mitingler, toplantılar ve tartışmalar yapılıyor. Bu toplantı ve mitinglerde çok sayıdaki siyasi partilerin liderleri seçim programlarını açıklıyorlar, devletin karşı karşıya bulunduğu güç sorunların çözümüne ilişkin önerilerde bulunuyorlar.

İtalya Komünist Partisi seçimlere etkin biçimde hazırlanıyor. Milano'da, İtalya Komünist Partisi Genel Sekreteri E. Berlinguer'in bir konuşma yaptığı yığınsal bir miting yapıldı. E. Berlinguer, ekonomik krizin ancak komünistlerin hükümete katılması halinde atlatılabileceğini ve terörizme engel olunabileceğini belirtti. E. Berlinguer gericilerin yıkıcı eylemleri ve son günlerde İtalya'da meydana gelen tehlikeli siyasi provokasyonlar karşısında, tüm demokratik güçlerin dayanışmasına büyük önem verdi ve teröristlerin ülkede karışıklık ve korku yaratmaya çalıştıklarını, tutucu çevrelerin, işçi hareketine ve komünistlere karşı çıkan partilerin bundan kazanç umduklarını açıkladı. E. Brelinguer tüm emekçilerin ve bütün demokratik güçlerin uyanıklığı artırmaları ve birliği güçlendirmeleri gerektiğine dikkati çekti.

SEYDİŞEHİR OLAYLARININ PERDE ARKASI

• Tahrip edilen Türkiye Maden-İş Sendikası binasının hali görülüyor.

Telefondaki ses "40-50 kilo et gönderiyoruz kavurmadan yakmayın...,, diyordu

Mehmet BARAK

Seydişehir'de Türk-İş'e bağlı Türk Metal İş Sendikasınca başlatılan ve 16'sı Türkiye Maden-İş üyesi 50 kişinin yaralanmasıyla sonuçlanan olaylar, yeni bir katliam girişimi miydi? Yerel yöneticiler bu soruya «evet» yanıtını veriyor. «Olaylar planlı bir şekilde başlatıldı, polis önlem almak bir yana, kesinlikle taraflı tutum takındı» şeklinde konuşuyorlar.

DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası yöneticileri yanlış bağlanan bir telefon konuşmasını aktarıyor bize.

Günlerden Cumartesi; Türk Metal-İş Sendikasının Seydişehir'de giriştiği saldırılardan iki gün öncesi..

Karşıdaki ses, çok uzaktan geliyor:

«Neresi orası, sendika mı?»

«Evet, sendika!»

«40-50 kg. et gönderiyoruz. Kavurmadan yakmayın..»

Maden-İş görevlisi şaşırıyor, Türk Metal'le Maden-İş'in telefonları santral tarafından zaman zaman karıştırıldığından, konuşmayı sürdürmekte yarar görüyor.

«Anlaşıldı mı?» diyor karşıdaki ses, külhanbeyi bir ağızla.

«Anlaşıldı.. Anlaşıldı!»

Ve otobüsler dolusu yabancı geliyor Seydişehir'e. Pazar gününden başlıyor gerginlik. Maden-İş yöneticilerinin, Belediye Başkanının uyarıları sonuç vermiyor. Geçtiğimiz Pazartesi oyun sahneye konuyor. DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası 15. Bölge Başkanı Baykal Gürsoy'un verdiği bilgiye göre MHP eğilimli Atölyeler Müdürü Salim Binici Etibank Alüminyum İşletmesi'ndeki mühendisleri toplantıya çağırarak saat 16.55'e kadar ayrılmalarına izin vermedi. O dakikaya kadar da dışarıdan gelen militanlar serbestçe fabrikaya sokuldu. Maden-İş üyesi işçilere sataşmalar başladı. İşçiler karşılıklı saflara ayrıldılar. Polise telefon edildi. Başlarında Emniyet Amiri Yıldırım Atalay'ın bulunduğu bir grup toplum polisi olay yerine geldi. Bu sırada zil çaldığından Maden-İş üyesi işçiler çıkışa hazırlandılar. Kapılar tutulmuştu. Emniyet Amiri Maden-İş üyelerini önce küçük gruplara ayırdı. Kendisinin yalanladığı, işçilerin doğruladığına göre «arkanızı dönün gidin» dedi. Maden-İş üyeleri «faşistleri neden dağıtmıyorsunuz, hepsi silâhlı» deyince, iki grubun arasına barikat kurdu, fakat anlaşılmayan bir nedenle geri çekildi. Tam bu sırada Müdüriyet kapısından çıkmak isteyen Maden-İş üyelerine silâh, taş ve demir sopalarla saldırıldı.

Faşistler Hasan Akay'ı vurdular. Etibank lojmanlarına saldıracakken, vazgeçip şehre indiler. Önce Maden-İş binası tahrip edildi. Çevre il ve ilçelerden getirdikleri militanları Türk Metal üyelerinin arkasına yerleştirerek, çok sayıda kurşun sıktılar. «Kavurmadan yakmayın» sözü herhalde bu anlama geliyordu. Maden-İş üyelerinin toparlandığını gören faşistler, bu kez çarşıya doğru yürüyüşe geçtiler. Görgü tanıklarının ifadesine göre sayıları 3000'i buluyordu. Sahipleri CHP'li bilinen işyerlerini tahrip ederek, «komünistlere ölüm» diye bağırıp, önlerine çıkana saldırdılar.

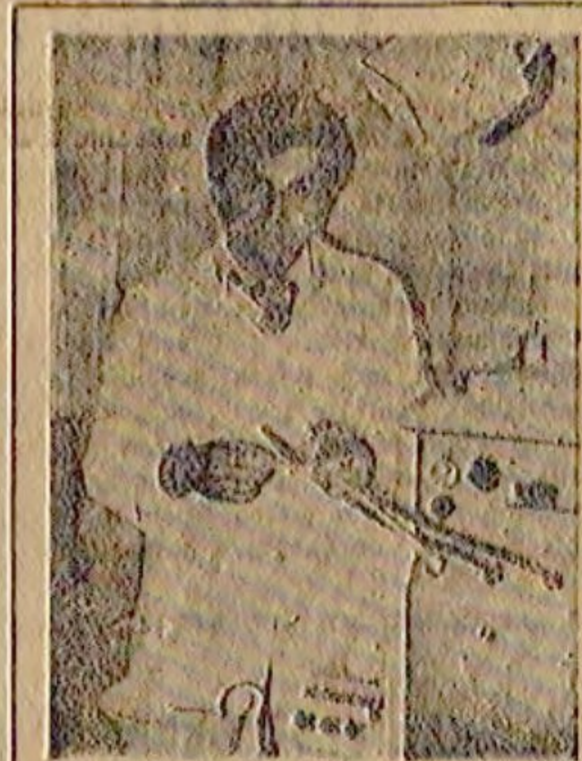
"Saldırı planlıydı"

Seydişehir Belediye Başkanı Mehmet Atalay Türk Metal Sendikası üyelerini ve dışarıdan getirilen militanları «sürü» diye niteliyor, şöyle sürdürüyor konuşmasını:

«Sürü serbest bırakıldı. Sol kanat tutuldu. Sürüye «gidin yakın, yıkın» denildi sanki. Burada Kahramanmaraş'tan da büyük olaylar yaşanabilirdi. Edindiğim bilgilere göre, bazı apartmanların çatı katına otomatik silâhlar yerleştirilmiş. Sol grup aşağıya inseydi, katliam olacaktı.»

Belediye Başkanı: «Türk Metal'in yarattığı olaylar büyük bir katliam girişimidir.»

CHP İlçe Başkanı: «Halk, Türk Metal'i Seydişehir'de istemiyor. İşçi sınıfı istemiyor»

Olayların önceden planlandığının belli olduğunu söyleyen belediye başkanı bu konuda da şöyle diyor:

«Olayların çıkacağı, günler öncesi belliydi. Türk Metal sendikası yöneticileri köyleri dolaşarak propaganda yapıyorlardı. Olayların çıktığı gün sağ gruptan bir kısım esnaf, Kaymakam'a çıkarak endişelerini bildirdi.. Bu anlamlıydı. Daha bir gece önceden işçilerin bir bölümü sabaha kadar fabrikada tutuldu. Fabrikaya dışarıdan adam sokuldu. Sabat saat 9 sıralarında da Hükümet Konağı önünde, çatışma çıktı, olay polis önünde meydana gelmesine karşın silâh sıkan suçlu yakalanmadı. Fabrika önünde toplanan Türk Metal üyelerinin şehre serbestçe inmelerine izin verildi. barikat DİSK üyesi işçilerin önüne kuruldu. Böylelikle şehir içinde CHP'lilere ait işyerleri ve demokratik kuruluşlara ait yerler tahrip edildi.

Belediye Başkanı Mehmet Atalay, alay komutanı, hava generali, kaymakamı ve ilçe yüzbaşısına durumu aksettirdiği halde, olumlu bir sonuç alamadığını kaydederek şunları söylüyor:

«Biraz sonra ortada suçlu kalmayacak dedimse de duymazlıktan geldiler. Dışarıdan getirilen ve kaçırılamayan militanların barındıkları yerler vatandaşlarca ihbar edildiği halde aranmadığı meçhuldür. TRT'ye olaylar yansıtılırken, iki sendika çatışması gibi gösterildi. Oysa Türk Metal'in daha önceden tertiplemiş olduğu başıboş bir eylemi mevcuttur. Olaylar kontrol altına alındı denildiğinde, militanların yapacakları bir şey kalmayınca kendilerinden dağılmışlardır. Konya'dan gelen hava generalinin bizzat ifadesine göre, şehrin 1,5 kilometre dışında Beyşehir'e yönelik, 7 civarında otobüsün boş olarak bekletildiği bilindiği halde, dışarıdan gelen militanların serbestçe ayrılmalarına seyirci kalınmıştır. Olaylar gösteriyor ki, bu bir tesadüf değil, tamamen daha önceden sağ grubun tertiplediği, Kahramanmaraş olayları niteliğinde, devlete başkaldırma, toplu izrar, talan ve tahribe yöneliktir. Yapılan tesbite göre 93 işyeri, bina, demokratik kuruluşlara ait lokal, çok sayıda belediye aracı tahrip edilmiştir. Saldırı sırasında iki meclis üyesi arkadaşını kovalayanlara bağırdığım için, ben de bir taş yedim. Polis kesinlikle tarafsız değildir ve yüzde 99'u sağ eğilimlidir»

Emniyet Amiri'nin tutumu

Türkiye Maden İş yöneticileri üzerinde kurduğu baskı yüzünden hakkında savcılıkça soruşturma açılan Seydişehir Emniyet Amiri Yıldırım Atalay son olaylar sırasında saldırıyı Türk Metal-İş Sendikasının düzenlediğini kabul ediyor. «Bunlar her zamanki olaylar diye düşünüldüğünden, önceden tedbir alamadık, önlemler yetersiz kaldı. Türk Metal'in saldırısı sonucu Maden-İş üyeleri dağıldı. Hedef Maden-İş'ti). Diğer işyerlerinin tahribine gelince, başlamışken bitirelim diye düşünmüş olmalılar. Polis tarafsızdır» şeklinde konuştu.

Tutuklamaların her saatbaşı arttığı Seydişehir'de, Başsavcı Sami Karadağ'ın önündeki listede çok sayıda isim var. Olaylara önderlik eden Türk Metal Başkanı Fevzi Atalay ile birlikte faşist hareketin askeri şeflerinden Ramazan Merdan, Halil Manisalı, politik şeflerin başında gelen Mustafa Akbudak, Adem Yaman, Barun Üzümcü, Bektaş Kaya, Battal Kaya, Nevzat Kaplan, Süleyman Özdil tutuklandı. Bu arada İçişleri Bakanlığının olayla yakından ilgilendiği bildirildi. Ankara'dan gelen görevliler de ayrı yönden soruşturmaya başladılar.

CHP İlçe Başkanı ne diyor?

Olay günü, Kurultay dönüşü Konya'da bulunan Seydişehir İlçe Başkanı İlhan İdiz şöyle konuşuyor:

«Faşistler, şehirdeki tahribatlarını sürdürürken, benim işyerimede gelmişler.

Annemin ve bazı arkadaşların anlattığına göre «İdiz İdiz çık dışarıya, kanını akıtacağız, yere dökmeden içeceğiz» diye bağırıyorlarmış. Ben burada dişçilik yapıyorum. Dükkâna girip, protez aletini bozmuşlar, telefonu, dosyaları, radyoyu alıp götürmüşler. Olayın ikinci günü geldim ben.

Önlem alması için Valiyi aradığımda bana küfür etti ve telefonu kapattı. İşyerimin kapısına da pusu kurmuşlar. Polis gerekli önlemi almadı. Olaylar sırasında eğer sol karşılık verseydi katliam olurdu; Seydişehir'de bu tür olayların bir daha yaşanmaması isteniyorsa, emniyet kadrosunun tamamen değiştirilmesi, Alüminyum İşletmeleri'nde Sivil Savunma kadrosunun değiştirilmesi, fabrikadaki MHP'li çavuşların atılması gerekir. Seydişehir'de Maden-İş yetkiyi aldıktan sonra olayların dineceğini sanıyorum. Faşizmin en büyük gücü Türk Metal Seydişehir'de yok oluyor. Halk istemiyor bu sendikayı, işçi sınıfı istemiyor».

Yaralı Maden - İş Üyeleri

Salih DURAN (Elektroliz bölümü işçisi): Faşistler 1974 olaylarında beni bıçaklamışlar sol ayağımdan sakat kalmıştım. Beş yıl sonra yine saldırılar. Dökümhane ile Elektroliz arasında 30-40 kişi üzerime çullandı. Demir sopalarla vurdular dört gün Konya SSK Hastanesinde yattım».

BAYRAM ÇAĞLAR (Transport bölümü işçisi): «Kafama taşlarla vurdular, kurşun sıktılar isabet etmedi. 4 gün Konya Hastanesinde yattım».

Kadir ŞENOL (İnşaat Bakım işçisi): «Türk Metal üyesi Halil Erikçi «Bu komünist, yakalayıp kolunu kırın» diye bağırdı, Jandarmanın yanında üzerime geldiler. Sağ kolumu kırdılar».

Mevhibi SAYYAN (Etibank'ta çevirmen) «Gece evime silâhlı saldırı düzenlediler, Kocam asker. Evde yalnızdım «Komünist seni bilmem ne yapacağız» diye bağırıyorlardı».

Esnaf saldırıyı kınıyor

Kendileriyle görüştüğümüz bazı esnaflar, saldırıyı nefretle karşıladıklarını belirterek, Türk-Metal'in bir an önce Seydişehir'den gitmesini söylüyorlar.

Yılmaz Kamalı (Matbacı): «Parke taşlarıyla matbaaya saldırdılar. Entertip dizgi makinasının parçaları kırıldı. 100 bin liranın üzerinde zararım var.»

Ali ER (Kasap): «Saldırı sırasında ben yoktum. Ancak geldiğimde dükkânın camları yere indirilmiş, yedi gövde et kaçırılmıştı. Dükkândan 70-80 adet taş çıkardık.»

Mustafa GÜLPINAR: (Kitapçı): «Saldırganların geldiğini duyar duymaz kepengi indirmek istedim. Ancak fırsat bulamadım. Bana taş atıyorlardı. İçeri kaçtım. «Vurun komüniste» diye bağırıyorlardı. İçerdeki kapıdan kaçtım. Polis 100 bin liralık zarar tesbiti yaptı.»

Ahmet KARABIYIK (Büfeci): «Ben dükkânı bırakıp kaçmıştım. Geldiğimde cam çerçeve kalmamıştı 5 metrekarelik dükkândan 300 taş çıkardık.»

YARIN:

Olaylar nasıl düzenlendi?
Sonuç ne oldu?

Bursa hapishanesinde NAZIM BABAYLA ÜÇ BUÇUK YIL

Yakup Usta anlatıyor

Röportaj: Aydın Şenesen

«...TANIŞMAK İÇİN CAN ATIYORUM NAZIM'LA...»

«Demokrat Parti kuruldu ya» dedim, «Eee» dedi... Şimdi dikkatle dinliyor beni...

● «...BİR ARA GÖZÜNE TAKILDIM. GELDİ OMUZUMDAN YAKALADI BENİ: «HOŞGELDİN DELİKANLI» DEDİ...»

● «... «NİÇİN GELDİN BURAYA?» DİYE SORDU. ADAM ÖLDÜRDÜM DEDİM. «HİÇ İYİ ETMEMİŞSİN» DEDİ. BİLİYORUM AMA, BEN ÖLDÜRMESEYDİM ONLAR BENİ ÖLDÜRECEKLERDİ DEDİM...»

Bursa'nın Mollaarap Mahallesi'nin dağ eteklerinde bahçe içinde küçük bir ev... Bu ev Yakup Usta'nın evi. Yazın bile sırtınıza bir hırka, bir yelek almadan bahçesinde oturamazsınız.

62 yaşındaki Yakup Usta, çocuklarını evlendirdikten bu yana, bu evde eşiyle birlikte oturuyor.

Üzerinde «Lise Defteri» yazılı defteri aldı pencerenin boşluğundan.

— «Oku bakalım şunu» dedi.

Sadece iki sayfasını gösteriyor. Kurşun kalemle yazılmış, Nazım Hikmet'le ilgili anılar bunlar. Birkaç cümle okutuyor. Sonra, «Yeter» diyor.

— «Şimdi fikrini söyle. Oluyor mu?»

Yakup Usta, Nazım'la ilgili tüm anılarını bu deftere yazıyor. Bir gün bastırıp yayınlayacak.

— «Sen gazetecisin. Cümlelerin yanlışlığına, lafların yerli yerinde olmadığına bakma. Oluyor mu olmuyor mu onu söyle.»

Deftere yazdıklarının tümünü okutmuyor. Yakup Usta'yı Nazım'la ilgili konuşturmak çok zor. Nedeni, Nazım'ın sırtından çok kişinin para kazanması. «Nazım Ticareti yaptılar birçokları» diyor.. Bizimle, «Politika Gazetesi'nden geldiğimiz için» konuşuyor.. O da koşullu. Fotoğraf çekilmeyecek, kendi anlattıkları ile yetinilecek..

NAZIM'LA TANIŞMA

— «Ben Mustafakemalpaşa'nın Hacıali köyündenim. Annemi, babamı küçük yaşta kaybettim. Annemi aslen hiç bilmem. Babamı da 4 yaşındayken kaybettim. Ondan sonra da onun bunun keçisini gütmekle hayatımı kazandım.

Askerliğimi yaptım. Tekrar memlekete döndüm. Evlendim. Halk Partisi devriydi. 946'larda falan oluyor bu. Demokrat Parti çıktı. «Biz bu memleketi Halk Partisi'nin zulmünden kurtaracağız, bu memleketi güllük gülistanlık yapacağız» dedi. Biz de buna kapıldık. Zaten bıkmıştık Halk Partisi'nin zulmünden. Gizlice parti teşkilatı kurdum ben köyde. Halkı uyardım ve oylarını Demokrat Parti'ye vermelerini söyledim. Verdiler oylarını Demokrat Parti'ye. Seçildik. Sandık sayımları sonunda ben Demokrat'ların kazandığını söyleyince ötekiler müthiş sinirlendiler buna. Zaten zenginlerdir, ağalardır bunlar. Bense bir çoban.

Adamlar bunu hazmedemediler. Beni vurmaya kalktılar. Beş tabancanın içinden çıktım ben mucize kabilinden. Birini öldürdüm. Birisini de yaraladım. Hapishaneye düştüm. Sonra tesadüfler beni Nazım'la karşılaştırdı. Bursa Hapishanesi'nde.»

Yakup Usta'yı Nazım'la ilgili konuşturmak çok zor. Nedeni, Nazım'ın sırtından çok kişinin para kazanması. «Nazım Ticareti yaptılar bir çokları» diyor...

Yakup Usta bunları anlatırken dalıyor. O günleri yaşıyor. «Beş tabancanın içinden çıktım ben» derken, pusuya düşmüş gibi hafif eğiliyor, silahına sarılır gibi elini bir an beline doğru götürüyor. Halk Parti devri, 946 seçimleri canlanıyor gözlerinin önünde. Yanlışının doğrusunun hesabını iyi yapabilen, bundan olumlu sonuçları çıkarabilen bir insanın rahatlığı geliyor üzerine ve anlatmayı sürdürüyor:

— «Bursa Hapishanesi'nde beni revire verdiler, aşçı yardımcısı olarak. Nazım da revirde. Hiç kimseyle görüştürmüyorlar. Fakat, odası bizim mutfakla yakın.

Nazım çıkıyor hergün odasından. Bir koridor var. O koridorda geziyor. Koridorda gezinirken ağzıyla mırıl mırıl mırıldanıyor. Giriyor odasına. Daktilosuna birşeyler yazıyor. Ondan sonra gene çıkıyor koridora, geziniyor, mırıldanıyor ve tekrar odasına giriyor. Ben de o sıralarda Nazım'la tanışmak için fırsat arıyorum.»

Bu noktada sözünü kesiyoruz Yakup Usta'nın «Niçin tanışmak istiyordun bu kadar çok Nazım'la?» diye soruyoruz.

● *Nazım Hikmet, Bursa Cezaevi'ndeki mahkum arkadaşlarıyla...*

— «Şöyle oldu. Beni ilkin Mustafakemalpaşa Cezaevi'ne koydular. Orada bir arkadaşla tanıştım. O daha evvel burada Nazım'la yatmış. Nazım'ı tanıyor. Beni de sevdi. Uyanık bir çocuktu. Bana, «Yahu Yakup» dedi. «Sen iyi bir çocuksun. Buradan Bursa Cezaevi'ne gideceksin. Orada bir Nazım var. Tanışsan onları bir» dedi.

Bu arkadaşın sözleri benim aklımda kalmış. Onun için Nazım'la tanışmak istiyorum..»

Araya girip tekrar soruyoruz:

«Peki Nazım için komünist dendiğini bilmiyor muydun? Bir komünistle tanışmaktan, konuşmaktan hiç çekinmedin mi?»

«Yoo» diye yanıtlıyor Yakup Usta sorumuzu.

— «Ben o zaman komünistin ne olduğunu bilmezdim ki. Çobandım o güne kadar. Ne bilir keçi peşinde koşan adam komünistin iyi mi kötü mü olduğunu. Zaten komünist lafını da hiç duymamıştım o zamana kadar.»

* * *

Yakup Usta Nazım Hikmet'le ilk konuşmasını, ilk tanışıklığını şöyle anlatıyor:

— «Ben mutfakta işim bittiği zaman kapı önüne çıkıyordum. Nazım'a bakıyordum. Ben bakıyordum ama, o hiç kimseyi görmüyordu, gezinirken. Kafasında birşeyler toparlıyor. Gidiyor odasına, daktilosunda birşeyler yazıyor. Çıkıyor gene geziniyor. Bu şekilde 10-15 gün geçti.

Bir gün ben de çıkayım şurada, o buraya giderken ben de oraya gideyim, gezineyim dedim.

Şimdi koridorda o bir yana giderken ben de öbür yana gidiyorum. O öteki yana yürürken, ben de ters istikamette yürüyorum. Bir ara gözüne takıldım. Geldi beni omuzumdan yakaladı.

— «Hoşgeldin delikanlı» dedi.

«Hoşbulduk.»

— «Nerelisin?» diye sordu.

«Mustafakemalpaşa'nın Hacıali köyündenim.»

— «Ne oldu da geldin buraya?»

«Adam öldürdüm» dedim.

— «Hiç iyi etmemişsin» dedi.

Ben de, «adam öldürdüm ama, ben öldürmeseydim, adamlar beni öldüreceklerdi» dedim. Sonra, «Demokrat Parti kuruldu ya» dedim.

— «Eee» dedi.

Şimdi dikkatle dinliyor beni. Ben anlatmaya devam ettim.

Ben köyde Demokrat Parti'yi kurdum, Halk Partisi'nin zulmünden kurtulacağız diye. Tabii köyde Demokrat Parti kazandı. Köy muhtarı bunu hazedemedi. Bana yolbağı yaptılar. Yolbağından kurtulmak için adam vurdum. Ama ben adamı vurmasaydım, adam beni vuracaktı. Ben ölecektim.»

— «Haa, sen birşey arıyorsun» dedi. «Biz de demokrasinin gelmesini istiyoruz» diye ekledi. Biran düşündü ve «seninle arkadaşlık edebiliriz» dedikten sonra, adımı sordu «Yakup» dedim.

— «Bak Yakup, burada 800 mahkûm yatıyor. Beni bunlarla konuşturmazlar. Ama sen de revirdesin bu nedenle seninle arkadaşlık edebiliriz. Sonra, burada bulunanlardan bir farkın var senin. Bu 800 kişinin kimi karı kaçırmış, kimi kız kaçırmış, kimi yolbağı yapmış adam soymuş, tarla yüzünden adam öldürmüş, hayvan çalmış. Ama senin cezaevine giriş nedenin farklı. Sen birşey arıyorsun» dedi..

Ben ne aradığımı düşünürken, «Sen hastasın» diye de ekledi. Ben hemen, «Yok yahu ben hasta falan değilim. Benim birşeyim yok» dedim ama, o «Yok yok sen hastasın, seni dışarda tedavi edecek doktor bulunmaz ama, seni ben tedavi edebilirim» dedi.

Ben azıcık birşeyler anlar gibi oldum ama ekseriyetini de anlamadım dediklerinin.

Artık hep, beraber olmaya başladık. Uzun uzadıya anlattırdı bana. Dikkatle dinledi bütün anlattıklarımı. Sonra bir gün «Sen okuma yazma bilir misin» diye sordu.

«Bilirim üçüncü sınıfa kadar okudum. Hatta beni yatılı okula göndereceklerdi, olmadı. Çobanlıkta kaldım» dedim.

—« O halde sana bir kitap versem okur musun» diye sordu ve merakla cevabını bekledi.

«Okurum» deyince de epey sevindi...»

YARIN:
«OKUMAYA BAŞLIYORUM»

tırmık

AYDIN ENGİN

Uzunca bir aradan sonra...:

Bize bir köşe emanet edildi. Emanete hıyanet etmek yok. Gücümüzün yettiğince, aklımızın erdiği, dilimizin döndüğünce tırmık'layacağız.

Bize bu köşede görev verildi. Demokrasi savaşımının, barış savaşımının, sosyalizm savaşımının bu siperinde dövüşelim diye. Siperi terketmeyeceğiz. Terkedersek eğer, ilerde, daha da ilerde yeni bir sipere sıçramak için terkedeceğiz. Attığımız her «tırmık»ın insanlığın, halkımızın toplumsal ilerlemesine katkıda bulunmasına becerebildiğimizce özen göstereceğiz.

Bize bu köşe emanet edildi. Bu onurdur. Bu onura lâyık olabilmenin sancısı, tutkusudur «tırmık»larımıza yol, yön verecek olan. Emanete hıyanet yok.

Bize bir köşe emanet edildi. Savaşsız, sömürüsüz bir dünya için, bir an bile duraksamadan kavga veren, savaş veren halkların, barış savaşçılarının devrimci zincirinde bir halka olalım diye bir köşe emanet edildi bize. Beceremezsek, başaramazsak ilk «tırmık»ı kendimize atarız. Emanete hıyanet yok...

* * *

Bizim pedere sorarsanız «tırmık» bir tarım aletidir. Tarlanın orasında, burasında uç veren çıkıntıları, uyumsuzlukları, çirkinlikleri düzlemek için kullanılır. Bir de yaban otlarını ayıklamakta... Babamızın öğüdünü tutacağız. Demokrasi savaşımını zedeleyecek, onun örgütlü bir eylemler zinciri ile zafere ulaşmasına zarar verecek her uyumsuzluğa, her çıkıntıya, her yaban otuna takacağız «tırmık»ımızı...

Valideye göreyse «tırmık» deyince akla kedinin pençesi gelir. Düşmanına acımasızca sapladığı tırmık'lar gelir. Anamızın öğüdünü tutacağız. Halklara, emekçilere yönelen her düşmana acımasızca takacağız «tırmık»ımızı.

Bu köşenin görevi bu...

* * *

Bu gazetenin öteki köşelerinde yazan arkadaşlarımızı bilemeyiz ama bize sorarsanız, bizim işimiz kolay. «Tırmık»lamak için ülkemiz bir hazine. Eğer bir gün konu sıkıntısı çekersek bilin ki bizim beceriksizliğimizden, bizim barutu tüketmekte olduğumuzdandır.

Yoksa günlük gazete sayfalarında gelişigüzel dolaşan bir göz «tırmık»layacak konu bolluğunda boğulur.

Örnek mi? Açın bu yazının yazıldığı sıradaki günlükleri önünüze. 2 Haziran Cumartesi günkü gazeteleri yani..

Hürriyet Gazetesi Ecevit'ten bir demeç almış: «Hükûmet çember içine alınmak isteniyor!..»

Eh gel de tırmıklama şimdi. Ne demezler böyle konuşan Ecevit'e?

— Günaydın sayın Başbakan, iyi ki farkettiniz. Sizin bu hükûmet acaba daha kuruluşunda çember içine alınmamış mıydı? Acaba bu kahredici çembere, CHP Büyük Kurultayı'nda, CHP dışındaki solu mahkûm etmeye çabalarken bir okkalı ilmik de siz atmamış mıydınız? Rüzgâr eken fırtına biçer... demezler mi?

Alın bir başka gazeteyi. Başlığını «halka ve olaylara Tercüman» diye düzenleyip emperyalizme Tercüman'lık yapan gazetenin iki yazarı (Nazlı Ilıcak ve Rauf Tamer) hapse mahkûm edilmişler.

Eee, n'olacak şimdi?

Bu iki yazar değil miydi, daha düne kadar «ceza yasasındaki tüm antidemokratik maddelerin kaldırılması» istemlerine nanik yapan, çığlık çığlığa bu antidemokratik maddeleri savunan, «son Türk devletinin bekası için» antikomünizmin, antidemokrasinin en hunharcasını, en kabacasını yürüten. Şimdi bu maddelerden yakınmak neyin nesi? Anlaşılan bu kapitalizm övgücülerinin «yok olası» demokratik haklarını savunmak da bize düşecek...

Alın bir başka gerici gazetenin başlığını. Maocu Aydınlık, istifa eden CHP'li Boztepe haberini yorumlamış: «Güçlenen eğilim, milli birlik hükümeti» demiş.

Gel de basma tırmık'ı. Çağrısına bakın maocu tosunların. AP'si ile, DP'si ile, MSP'si ile, CGP'si ile bir hükûmet. Ulusal demokratik güçlerin cephe ve eylem birliğini savunanlara karşı önerilen maocu formül bu işte...

İlk gün, üç gazetenin sütunlarında dolandık, şöyle bir göz attık, bunlar çıktı. Uzun sözün kısası, konudan yana sıkıntımız yok.

* * *

Bize bu köşe emanet edildi. Emanete hıyanet yok. Gücümüzün yettiğince, dilimizin döndüğü, aklımızın erdiğince, tırmık'layacağız.

Öyleyse, uzunca bir aradan sonra merhaba arkadaşlar!..

ACILI YILLAR

Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

Alman yazar ve komünisti Eduard Claudius'un, ilk yayınlandığında Avrupa'da büyük yankı uyandıran ve yazarın kendi yaşamını anlatan romanı Acılı Yıllar, iki dünya savaşının sarstığı, alevler ve yıkıntılar içinde bıraktığı Avrupa'nın gerçekçi bir panoramasıdır. Yazar, bir çocukluk yıllarına geri dönerek, bir 1945 sonrasını yansıtarak, faşizmin ilk hazırlık dönemlerini, tırmanışını, antifaşistlerin, komünistlerin savaşımını, İkinci Dünya Savaşının yıkıntısını, savaş sonrası Almanya'sında insanların içine düştükleri umutsuzluğu, partinin ve partililerin geçirdikleri sarsıntıları, yeniden kuruluşun umutsuzluğu, partinin ve partililerin canlılığıyla anlatır. Romanın ilginç yanı, yakın tarihin en sarsıntılı, en acılı ama en öğretici bir dönemini, 1920 - 1950 dönemini, bu dönemin kanı ve ateşi içinde yaşamış bir partilinin gözüyle görüp, aktarmasıdır.

Eduard Claudius, 1950'lerden sonra Demokratik Alman Cumhuriyeti'ne yerleşmiş, çalışmalarını burada sürdürmüştür

— Yeni Almanya neye benzeyecek? Yoksa hınca hınç dolu bekleme salonlarındaki şu savaş tutsaklarına mı?

"...Mussolini ve metresi Petacci'nin ayaklarından asılı cesetleriyle karşılaştık...,,

-1- UYANIŞ

Savaşın sonunun yaklaştığı o ilkbaharda, Münih'e dönüşümden bir önceki gün, Mussolini ve Petacci'nin (1) cesetlerini gördük. Yanmış bir garajın kararmış kalıntılarına ayaklarından asılmışlardı. Petacci'nin elbisesinin etekleri yere sarkmakta soluk sarı saçları yüzünü örtmekteydi. Kana bulanmış gri mavi ceketiyle Mussolini'nin görünüşü de daha iç açıcı değildi. Etrafta karma karışık bir faaliyet görülüyordu. Artık kimsenin, yakın sokaklardan gelen tabanca seslerine bile aldırdığı yoktu. Bir benzin istasyonunun yanı başında durmuş çevremize bakıyorduk. Etraftan insanın genzini yakıcı bir leş ve pıhtılaşmış bir kan kokusu geliyordu. Sıcaktı; herkes ter içindeydi; en ufak bir esinti yoktu havada.

Como gölünün kuzeyinde, bir partizan birliği dağ yolunu tutan bir kamyon konvoyunu durdurmuştu. Sayı ve silahça üstün durumda bulunduklarından SS'leri teslim olmak zorunda bırakmışlar, kamyonların içini aradıklarında da, Mussolini ve Petacci ile karşılaşmışlardı. Bir kaç gündür Müttefikler tarafından sık sık yayınlanan radyo mesajlarında, tutsak alınması halinde Mussolini'nin Müttefik Kumandanlığına canlı olarak teslim edilmesi emrediliyordu. Partizanlar henüz Po nehrinin bu yakasına geçmemişlerdi. Biz ise, Omegna'yı çoktan almış ve Kuzey İtalya'yı işgalden kurtarmıştık bile. Mussolini'nin bir Müttefik mahkemesi tarafından da ölüme mahkûm edileceği kuşkusuzdu. Bunun böyle olacağını öğrenmekte de gecikmedik. Ne varki onu tutsak alan partizanlar, bu işin ne kadar çabuk olursa o kadar iyi olacağını düşünmüşler, Mussolini ve Petacci'yi, kendileri kurşuna diziverrmişlerdi. Kuzey İtalya'da zaferi kimin kazandığını daha iyi göstermek için de cesetler Milano'ya getirilmiş, garajın geride kalan iskeletine ayaklarından asılmıştı. Bu yöntem, Mussolini'nin isteği üzerine bir kaç hafta önce de uygulanmış ve ilk kurbanları Fiat fabrikası işçileri olmuştur.

Heyecanlı kalabalığın ortasında bir tedirginlik duyuyorduk. Canımız güvencede değildi. Çünkü silahlarımıza ve sivil partizan kıyafetimize rağmen, ağzımızdan kaçacak tek Almanca kelime, tutuklanmamız için yeterli olabilirdi. Buna benzer bir olay Omegna'daki bir mağazada başımıza gelmiş, yakalandığımız gibi, sorgusuz sualsiz o sırada tutukevi olarak kullanılan bir lise binasına tıkılmıştık.

(Devamı var)

(1) Clara Petacci: 28 Nisan 1945'de Mussolini ile birlikte kurşuna dizilen metresi.

SUNUŞ

Sevgili Sporseverler,

Yıllardır yaz demeden, kış demeden sevdiğiniz renkler uğruna bir o kent, bir bu kent dolaştınız durdunuz. Sonuçta boşalan cebinizden ve sürekli ölen midenizden başka bir kazancınız olmadı. Spor alanlarında bu büyük tutkunuzu sömüren milyonerler türedi. Hem de size tepeden bakan milyonerler. Sizin sorunlarınız hiç ama hiç çözümlenmedi. Sürekli kandırıldınız. Şikeyle, dopingle, siyasetle...

Böyle gelmiş, böyle gitmez diyenler; bu gidişe, spor alanlarında da dur demenin zamanı geldi. Bundan böyle bu sütunlarda «sporda da sözümüz var» sloganıyla ülkemiz koşullarında çeşitli çıkarların cirit attığı kokuşmuş bir batakhaneden başka bir şey olmayan «spor olayı»nın perde arkası sergilenecektir.

Gelin Politika'nın spor sayfasında buluşalım. Gelin putları devirelim...

Spor Servisi

Fikret UNLÜ

(Beden Terbiyesi eski Genel Müdürü)

«DEVLET şike yapmaz. Parası olan kulüpler yerli ve yabancı yıldız sporcuları bünyesinde toplayacaklar, devlet onlara bu olanağı sağlayacak. Böyle şey olmaz...»

FİKRET ÜNLÜ'*nün yabancı sporcu ve şike konusundaki görüşleri yarın*

POLİTİKA'da

Kurthan FİŞEK

(SBF Öğretim Üyesi Atletizm Federasyonu eski Başkanı)

«KİTLE Sporunu kitle örgütleri yaptırır. Kitle örgütlerinin başında sanayide sendikalar, tarımda kooperatifler, belediyeler ve ilk-orta-yüksek öğretim kurumları gelir...

KURTHAN FİŞEK'*in Türk sporu üstüne görüşleri çarşamba günü*

POLİTİKA'da

Güngör SAYARI

(Futbol Federasyonu Eski Başkanı)

«FUTBOLUMUZUN geri kalmışlığındaki en önemli etken, eğitim noksanlığından kaynaklanan temel hareketlerdeki bozukluklardır.. Bu gerçek yadsınamaz..»

GÜNGÖR SAYARI'*nın Türk Futbolu' konusundaki görüşleri perşembe günü*

POLİTİKA'da

● METİN KURT «BİR YOKMUŞ BİR VARMIŞ» GÜNLÜK YAZILARIYLA...

● KAZIM KANAT «EĞRİLER DOĞRULAR» GÜNLÜK YAZILARIYLA

● HASAN UYSAL «ANKARA MEKTUBU» İLE

● ALEV ANAKÖK GÜNLÜK YAZILARIYLA POLİTİKA'DA....

Orduspor, Bordo-Mavilileri engelleyemedi: 0-0

TRABZON ŞAMPİYON

Hasan UYSAL

HAKEM: Nihat Özbirgül.

TRABZONSPOR: Şenol - Turgay, Necati, Hüsnü, Mustafa - Tuncay, M. Ekşi, Hüseyin- Orhan, Cengiz, Necdet.

ORDUSPOR: Ahmet - Uğur, Salih, K. Turgay, Güven - Şükrü, Arif, Üstün- Mahmut, Cihan, Kemal.

ORDU — Trabzonspor, Ordu'da Orduspor ile golsüz berabere kalarak 1978-79 futbol mevsimini şampiyon olarak kapattı.

Futbolseverlerin çok büyük ilgi gösterdiği maçın ilk yarısı orta sahada geçti. Her iki takımda bu yarıda belirgin bir gol pozisyonuna giremedi...

İkinci yarının başlaması ile Orduspor'un ilk yarıya karşıt biraz canlı ve atak futbol oynadığı görüldü. Bu ataklarıda Trabzonspor savunmasını aşmaya yetmedi. Karşılaşmanın 73. dakikasında Kemal girdiği gol pozisyonunu değerlendiremedi. 81. dakikada ise bu kez Güven bir gol pozisyonunu daha değerlendiremedi.. Maçın son dakikalarında Trabzonspor'un iyice savunmaya çekildiği görüldü... Karşılaşma da golsüz berabere sonuçlanınca, Trabzonspor şampiyonluğunu ilan etti...

● SEYİRCİLER «ORDU, TRABZON, RİZE İSTANBUL'A YOK VİZE» SLOGANIYLA BAYRAM YAPTILAR

MAÇTAN NOTLAR

Şampiyonluğu kutlamaya gelen hasta Trabzonspor'lu taraftarların birbirine tamamen karşıt iki görünümleri vardı. Çoğunluğu parklarda sabahlayan ve ellerindeki simitleriyle kuyrukta bekleyen taraftarlar oluştururken en lüks otellerde kalıp biletleri evvelden ayrılanlar çoğunluktaydı. Ne ilginçtir ki hepside Trabzonspor'luydu.

Kalabalıktan bir kapı kırıldı. 2.000'e yakın seyirci bu arada biletsiz içeri girdi. Polis uğraştıysa da biletsizleri ayıklayamadı...

Stad çevresindeki binalardan kuşbakışı maçı izleyenlerin sayısı 4.000'e yakındı...

Maçtan sonra Özkan Sümer «Hayatımın en uzun 90 dakikasını yaşadım. Şenol «Güven'in topu kaleye gelirken bir an herşeyin bittiğini sandım. Topun dışarı gitmesinin sevincini anlatamam.

Kırıkkalespor ve Samsunspordan sonra

Boluspor'da küme düştü

ADANA — Adanaspor, Boluspor'u 2-0 yenerek ligde kaldı. Öte yandan Boluspor ise 2. Liğe düştü.

Maça çok hızlı başlayan Adanaspor 39. dakikada Özer'in ayağından gole ulaştı. Bu dakikada Özer kendi topu ile ceza sahasına girdi, düşürüldü. Verilen penaltıyı Özer gole çevirdi.

Bu golden sonra Adanaspor iyice açıldı. 42. dakikada Gani'nin sert şutu. Adanaspor'u 2-0 öne geçirdi.

İkinci yarıda değişen bir şey olmadı ve Boluspor küme düştü.

Zonguldak: 2 Beşiktaş: 0

Geçen hafta Trabzon'a kendi sahasında yenilen Zonguldakspor dün Beşiktaş karşısında ilk yarıyı 26. dakikada Sinan'ın attığı golle 1-0 önde kapadı.

İkinci yarıda Zonguldaksporbir gol daha kazandı ve böylece Beşiktaş Zonguldak'da 2-0 yenildi.

KISA - KISA

● İstanbul Yelken Kulübünün düzenlediği Burhan Kunt Kupası Yelken Yarışlarında kötü hava koşulları nedeniyle 12 tekne battı.

● Güney Sanayi ve Yenişehir Meysu takımları dün biten maçlar sonunda Deplasmanlı Voleybol Liginde oynamaya hak kazandılar.

● İkinci Lig şampiyonluğunu belirleyen maçta Gaziantepspor, Rizespor'u 2-1 yendi.

● Petrolofis'i 2-1 yenen İzmirspor 2. — 3. Türkiye Ligleri Genç Takımlar şampiyonu oldu. İzmirspor Genç takımı Beşiktaş ile karşılaşacak.

SPORDA DA SÖZÜMÜZ VAR...

«Futbolu bırakalı tam bir yıl oldu, oysa ben veda mesajımı bile sporseverlere iletemedim...

METİN KURT

NEDEN "POLİTİKA,,DA?

METİN KURT

Merhaba dostlar,

Sizlerle sahalardan tanışıyoruz. Ancak sizler beni cicili-bicili basının yansıttığı biçimde tanıdınız. Bu arada basın tekellerinin işine gelmeyen görüşlerimi sizlere ulaştırabilme olanağını bulamadım. Bunun acısını yıllarboyu yaşadım. Şimdi sporseverlerle doğrudan ilişki kurabileceğim bir olanağa kavuştum.

İşte bu nedenle POLİTİKA'dayım...

İsterseniz öykümüze baştan başlayalım. Futbolculuk döneminden. Sermayeden yana olan yayın organlarının tasvirlerindeki gibi, kamplarda, sahalarda toplumdan kendini soyutlamış, elinde bir kitap, yalnız gezen, yalnız düşünen biri miydi Metin Kurt? Yoksa böyle bir Metin Kurt'u bir meta olarak kullanmak için onlar mı yarattılar? Artık bu gerçek gün ışığına çıkarılmalıydı.

Bu gerçeği yansıtabilmek için POLİTİKA'dayım...

● **METİN KURT SUSTURULMALIYDI. İŞTE BU NEDENLE SORMADILAR, SORAMADILAR, «NEDEN BÖYLE SESSİZ SEDASIZ, JÜBİLESİZ FUTBOLU BIRAKTIN?» DİYE... BU OLAY ARTIK BİR YOL AYIRIMINA GELDİĞİMİ KANITLADI. VE BEN DE DÜNYAYI ELLERİNDE TUTAN VE DEĞİŞTİRECEK OLAN EMEKÇİ KİTLELERİNİN ARASINDAKİ YERİMİ ALMAM GEREKTİĞİNİ BİR KEZ DAHA ANLADIM. İŞTE BU NEDENLE «POLİTİKA»DAYIM.**

Futbolu bırakalı tam bir yıl oldu. Oysa ben veda mesajımı bile sporseverlere iletemedim. Belki de 35 kez ulusal formayı giymiş bir sporcunun böyle sessiz sedasız futbolu bırakmasından ürktüler. Çünkü onlar için, sporcuların doğal sonu sermayenin karşısında tıpkı kendileri gibi «el pençe, divan durup; ulufe bahşişini» koparmak olmalıydı. Bunun dışındaki gelişmeler kendilerinin de ne olup-olmadığını açığa çıkarabilirdi. Bu nedenle bu düzen aynen korunmalıydı. Metin Kurt ise, «bu düzen değişmelidir» diyordu.

Metin Kurt susturulmalıydı. İşte bu nedenle sormadılar, «neden böyle sessiz sedasız, jübilesiz futbolu bıraktın?» diye... Bu olay artık bir yol ayırımına geldiğimi kanıtladı. Ve ben de Dünyayı ellerinde tutan ve değiştirecek olan emekçi kitlelerinin arasındaki yerimi almam gerektiğini bir kez daha anladım.

Bu nedenle POLİTİKA'dayım...

Yarım kalmış savaşımı tamamlamalıydım. Neydi yarım kalmış savaşım? Yeri gelmişken burada, spora dudak büken ilerici kesimlere sitem hakkını kendimde görüyorum. Emekçi kitleler kendiliğinden bilime kavuşamaz. Eylemlerini bilimin rehberliği olmadan doğru yola kanalize edemez. İlerici aydınların görevi emekçi kitlelere bilimi götürmektir. Ülkemizdeki ilerici güçler sporcularımıza ve sporseverlerimize karşı görev ve sorumluluklarını bugüne dek yerine getirmediler. Sporcuların yeşil sahalardan kitlelere ulaşma istemleri stad duvarlarını aşamadıysa bunun sorumlusu sporcular değil, bu alanı sermayenin ideolojisine terkeden ilerici güçler olmalıydı. Artık bu yanlış aşılmalıydı. Bu ise kapitalist bir ülkede sosyalist bir spor yapılamayacağının kavranmasıyla gerçekleştirilebilirdi.

Bu konuda ilerici aydınları uyararak sorunun içine çekme gereğine inandığım için POLİTİKA'dayım...

Sermayenin spor aracılığıyla emekçi kitlelerin ceplerine ve beynine uzanan kollarını kırarak, bu iğrenç sömürünün ortadan kaldırılmasına katkıda bulunmak; ayrıca örgütlü olamadıkları için ekonomik-demokratik savaşımlarını veremeyen sporcuların özellikle spora da egemen olan güçlerin işlerine gelmediği için kamuoyuna yansıtılmayan düşüncelerini ve sorunlarını dile getirip sporcu kardeşlerimizle kavgasını birlikte vermek için **POLİTİKA**'dayım.

● **ARSA SPEKÜLATÖRLERİNİN DOYMAK BİLMEZ KAZANÇ HIRSLARININ BİR SÜLÜK GİBİ ÇOCUKLARIMIZIN KANLARINI EMMELERİNİN ÖNÜNE SET ÇEKMEK, ÇOCUKLARIMIZIN EN DOĞAL HAKLARI OLAN OYUN ALANLARI VE YEŞİL SAHALARIN VE DE BAHÇELERİN YARATILMASI İÇİN UĞRAŞ VERMEK İÇİN «POLİTİKA»DAYIM.**

Arsa spekülatörlerinin doymak bilmez kazanç hırslarının bir sülük gibi çocuklarımızın kanlarını emmelerinin önüne set çekmek, çocuklarımızın en doğal hakları olan oyun alanları ve yeşil sahaların ve de bahçelerin yaratılması uğraşını vermek için **POLİTİKA**'dayım.

Tüm yaşamları süresinde, alınteri dökerek sermayeden koparabildikleri kazançlarının yarıya yakın bölümünü, kitleye açık «bilimsel, bedensel etkinlik alanları» bulamadığı için hastahane, ilaç ve doktora ödemek zorunda bırakılan emekçi kitlelerin faturasını sermayeden istemek için **POLİTİKA**'dayım...

Bahçesiz salonsuz beden eğitimi öğretmenlerinin sorunlarını belirtmek; bir yenilgiden sonra kovulup işsiz-güçsüz bırakılan spor antrenörlerinin haklarını etkin bir biçimde savunmak için **POLİTİKA**'dayım.

Kısacası, spor yapımız kitlelerden yana dönüştürülünceye dek kavga vermek için **POLİTİKA**'dayım.

Kavgamız şanlı olsun...

GALATASARAY KIRIKKALE'Yİ 3-1 YENDİ

HAKEMLER: Yavuz Tunç, Erol Korkmazoğlu, Engin Kurt.
GALATASARAY: Eser - Müfit, Cüneyt, Fatih, Erdoğan - Gürcan, Zafer, Yaşareviç - Öner, Gökmen, B. Mehmet.
KIRIKKALESPOR: Mehmet - Ercan, Faruk, B. Mustafa, Armağan - Burhan, Halil, Asım - Erdal, Hamit, K. Mustafa.

Alev ANAKÖK

İnönü Stadı'nı Sarı-Kırmızı renge boğan Galatasaraylı taraftarlar, şampiyonluk göremediler ama takımlarının Kırıkkalespor filelerine gönderdikleri üç golü bolca alkışladılar.

Oyuna Galatasaray bir an önce gol atabilmek arzusuyla çok hızlı başladı ve daha birinci dakika dolmadan B. Mehmet'in getirdiği ve ortaladığı topa Gökmen yükseldi vurdu kafayı fakat top az farkla avuta çıktı. 7 dakikada ise Galatasaray'ın golü geldi. B. Mehmet'in korneri Kırıkkalespor onsekizini karıştırdı. Cüneyt bu karışıklık sırasında vurdu kafayı Kırıkkale defansı topu çizgiden çıkardı. Ancak bu kez onsekiz üstünde topla buluşan Zafer düzgün bir vuruşla Galatasaray'ı öne geçirdi. Golden sonra Galatasaray'ın baskısı daha da arttı, ancak Sarı - Kırmızılılar bir türlü bekledikleri gole kavuşamadılar. Üst üste kaçan fırsatlar Cüneyt'in direkten dönen topu derken Kırıkkalespor'un golü geldi. 23. dakikada Asım'ın getirdiği topu K. Mustafa filelere göndererek durumu 1-1 yaptı. Galatasaray'ın bundan sonraki gol çabasını önce direkler, sonrada kaleci Mehmet önleyince ilk yarı 1-1 kapandı.

İkinci yarıya yine baskılı bir futbol ile başlayan Galatasaray ikinci golünü 56. dakikada kazandı. Zafer'in düşürülmesiyle kazanılan penaltıyı Fatih gole çevirince durum 2-1 oldu.

62. dakikada bu kez Öner attığı golle skoru 3-1 yaptı.

Bundan sonra Galatasaray'ın çabası başka gol getirmedi ve maçta 3-1 Sarı - Kırmızılıların galibiyetiyle kapandı.

G. SARAY YENDİ AMA SEVİNEMEDİ

Kazım KANAT

Tribünler Galatasaray'ı bağrına bastı. Sarı-Kırmızılı futbolcular da bu sevgiye «Taraftarlarımıza teşekkürler» pankartıyla karşılık verdiler.

Galatasaraylı taraftarlar şampiyonu Galatasaray olarak belirlediler. Kırk bin sporsever «şike olayını» yeniden gündeme getirdi.

Maçın genel görüntüsüne gelince; Galatasaray bastırdı. Gol attı. Savunmayı düşünmeyince gol yedi. Ve bu golün şokuyla ilk devre sonuçlandı.

İkinci yarıda attığı gollerle G. Saray maçı kazandı ama şampiyonluk yarışında treni kaçırdı.

Eskişehir: 2 F.Bahçe: 0

ESKİŞEHİR — Eskişehirspor, değişik bir kadro ile sahaya çıkan Fenerbahçe'yi 2-0 yendi.

Eskişehirspor'u galip getiren golleri 3. dakikada Mehmet ve 56. dakikada İdris kaydetti.

Bursa: 1 - A. D. Spor: 0

Alfay: 1 - Samsun: 0

D. Bakır 2 - Göztepe 0

İKİNCİ AMATÖR KÜME SONUÇLARI:

İ. Ü. S. K: — Aksaray	2-1
Beyoğlu — Hasköy	2-2
İst.Spor — Eminönü	1-1
Selamsız — Yeşilköy	1-0
Yeşilköy — Yeşilbağlar	4-1
Kanarya — Gayrettepe	1-0
Ayvansaray — Vardar (Hükmen A.Saray Galip)	
Esenler — Güzelhisar	1-1
Soğanlık — Şafakspor	7-0

Ecevit'in AP bildirisine tepkisi sert oldu

rumlu tutmağa kalkışmaları, çaresizlik ve hırsdan ne yapacaklarını, nereye saldıracaklarını bilemez duruma geldiklerini göstermektedir» dedi.

Başbakan ve CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit tarafından basına yazılı olarak dağıtılan demeç şöyle:

«Adalet Partisi başkanlık divanının bugünkü bildirisi, muhalefette kalmayı ve hükümeti düşürmekten umut kesmeyi hazmedemeyişin, üstelik demokrasi ve anayasa kurallarını hiçe sayışın yeni ve ilginç bir belirtisidir.

Ulusumuzu cephelere bölerek yıllarca kardeş kavgasını kışkırtanlar, sorumsuz ve savurganca tutumlarıyla Türkiye'yi tarihin en ağır dış borç yükü altına sokup ekonomiyi bunalıma sürükleyenler kendileridir.

Devleti soymasına göz yumdukları yakınlarını adaletten ve yurttan kaçırtanlar, yolsuzluklarının hesabını vermemek için yıllardır Türkiye Millet Meclisinde denetimi engelliyenler kendileridir.

Tutumlarının ve davranışlarının sonucu olarak millet meclisini güvensizlik oyuyla iktidarda düşürülmüşlerdir. Şimdi görev başında bulunan hükümetse, cephe ortaklığı ülkeyi felâkete sürüklemesini önlemek isteyen vicdan sahibi bazı parlamento üyelerinin katkısıyla ve Millet Meclisinin güvenoyuyla kurulmuştur.

Cephe hükümetinin düşüşü de bugünkü hükümetin kuruluşu da anayasa ve içtüzük kurallarına uygun biçimde gerçekleşmiştir.

Sayısız gensoru önergeleri verdikleri halde hükümeti düşürememişlerdir. Üstelik bir hükümet üyesi hakkında verilen gensoru ve soruşturma önergelerini haftalardır kendileri engellemektedirler.

Bütün çabalarına ve tertiplerine karşın deviremedikleri hükümetin devamından şimdi Sayın Cumhurbaşkanını sorumlu tutmaya kalkışmaları, çaresizlikten ve hırsdan ne yapacaklarını, nereye saldıracaklarını bilemez duruma geldiklerini göstermektedir.

Adalet Partisi yönetimi, yıllardır, maddi çıkar sağlıyarak milletvekili ayartmağa kalkışır. Hükümet kurmak için de bugünkü hükümeti devirmek için de bazı büyük sermaye çevreleriyle nasıl işbirliği yaptıkları artık kimsenin gözünden saklanamıyacak kadar gözler önüne serilmiştir.

Oysa bugünkü hükümetin temelinde kişisel maddi çıkar yoktur, ancak yurt sevgisi ve sorumluluk duygusu vardır.

Dün Devlet Bakanlığına atanan değerli arkadaşımıza, Adalet Partisinin sorumsuzca tutumuyla bağdaşamıyan ve aylar önce Adalet Partisinin kendisini ihraç etmek istemesi üzerine istifa edip bağımsız olmuş bir milletvekilidir. Bir bağımsızın yerine bir başka bağımsızın bakan olamıyacağı nerede yazılıdır. Bu ülkede hükümetler Adalet Partisinin keyfine göre değil, anayasa ve yasa kurallarına göre kurulur.

Bilinen gerçek o ki, son haftalarda Türkiye, bu hükümetin yoğun çabalarıyla ve her türlü engellemeye karşın, cephe hükümetlerindne miras kalan ağır ekonomik bunalımdan çıkış noktasına varmıştır. Böylece e, kendi oluşturdukları ehükümeti boğamıyacaklarını anlıyanlar, şimdi hırsdan ve hınçtan ne yapacaklarını bilemez duruma düşmüşlerdir.

Kendileri yıllardır denetimden kaçarken, bu hükümetin kendine yönelik denetimi kolaylaştırmak için elinden geleni yapması da, belli ki, Adalet Partisi yönetiminde suçluluk kompleksini arttırmıştır.

Yıllardır arka çıktıkları, destek oldukları şiddet eylemcilerinin biribiri ardından yakalanıp mahkûm olmağa başlamaları ve şiddet eylemciliğinin kaynağına yaklaşılmış olması da belli ki hırçınlıklarını arttırmaktadır.

Aylardır toplumun her kesimini bu hükümete karşı kışkırtmağa kalkıştılar, sonuç alamadılar. Son olarak, bazı emekli generallerden özel kurullar oluşturup akılları sıra silâhlı kuvvetleri kışkırtmağa hevesine kapıldılar ve bunun da ciddiye alınmadığını gördüler.

Türkiye'ye yeni krediler sağlanmasını ve kendi bıraktıkları ağır dış borç yükünün taksitlere bağlanmasını engellemek için iç ve dış borç yükünü taksitlere bağlamasını engellemek için iç ve dış her tertibe başvurdular, fakat sonuç alamadılar.

Şimdi, ne yapacaklarını bilemez halde ve büyük bir sorumsuzlukla ve saygısızlıkla devletin en yüksek makamına saldırmağa kalkışıyorlar.

Halkımız, Ana Muhalefet Partisinin bütün bu çıkışları ve hırçınlıkları nasıl bir ruh hali içinde yaptığını çok iyi bilmektedir.»

İşgüzarla ilgili

(Baştarafı 1. Sayfa'da) öneriyi inceleyen Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş, «Olağanüstü toplantı çağrısının ancak tatil sırasında yapılacağını» kaydederek, TBMM'yi Çarşamba günü toplantıya çağıracağını açıkladı.

TBMM'nin Çarşamba günü toplanması halinde, Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar'la ilgili soruşturma komisyonunun kurulması yönünde bir karar alınabilecek komisyon kurulduğu takdirde, Perşembe günü çalışmalarına başlayacak. Çarşamba günkü bu toplantıda, görev süresi dolan Mobilya Komisyonuna bir aylık yeni bir süre tanınması da karara bağlanacak.

Bedrettin Cömert adına düzenlenen seminer başladı

Ankara, (POLİTİKA) — Bir saldırı sonucu öldürülen Hacettepe Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümü, öğretim üyelerinden Doç. Dr. Bedrettin Cömert'in anısına düzenlenen seminer üniversitenin Bedrettin Cömert adı verilen salonunda yapılacak.

Ecevit Hükümette beklenen değişikliği erteledi

(Baştarafı 1. Sayfa'da) ile «taze para»nın bölüşümüyle ilgili olarak büyük iş çevrelerinde belirgin bir hırçınlaşma gözlendiğini kaydeden bazı CHP'liler, «Hükümet, üzerinde durduğu nazik denge içinde de bir tercih yapmak durumundadır. Kredilerin kullanımı önümüzdeki yıllarda ekonomimizin çehresini belirleyecektir. Stand-By anlaşmasının son derece ayrıntılı ve bağlayıcı hükümlerine rağmen Başbakan hâlâ bir şeyler yapılabileceği inancındadır. Bu anlamda Hükümet'in değilse bile, Hükümet'in CHP kanadının bir tercihi ciddi olarak sözkonusudur, Başbakan bu konuda hükümet değişikliğini erteleyip, bakanlararası bazı kaydırmalarla yetinerek zaman kazanmayı hesap lıyor» dediler.

Öğrenildiğine göre, CHP'de tüm parlamento grubunun hücumuna uğrayan ve değiştirilmesi zorunlu hale gelen bakanların başında Çalışma Bakanı Bahir Ersoy gelmektedir. Ersoy'un Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumunda toplusözleşme yapma yetkisini faşistlerin yönetiminde bulunduğu bir sendikaya vermesi uzun süreden beri huzursuz olan CHP grubunda bardağı taşıran son damla oldu. Grupta parlamenterler Ecevit'in değiştirmemesi halinde Ersoy aleyhinde gensoru vereceklerini ve gensoru ile düşürecekleri ni bildiriyorlar. Yine grupta tepki toplayan bakanlar arasında İşletmeler Bakanı Kenan Bulutoğlu, Devlet Bakanı Lütfü Doğan, Adalet Bakanı Mehmet Can'ın da isimleri geçiyor.

Bu arada aralarında Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur'un da bulunduğu bazı bakanların Cumhurbaşkanlığı için aday olmayı düşündükleri, bu yüzden yapılacak bir değişiklik sırasında kendiliklerinden bakanlık koltuğunu bırakmak eğiliminde oldukları kaydediliyor.

TOPUZCULAR SORUNU

Diğer taraftan grupta tepki toplayan ve değiştirilmelerine kesin gözüyle bakılan bakanların pekçoğunun, kurultayda Topuz kanadını desteklemiş olmaları bazı sorunlar yaratıyor. Kabinede yapılacak değişikliğin, bir grubun tasfiyesi şeklinde yorumlanması olasılığı ve bu değişiklik karşısında Topuzcuların takınabilecekleri sert tavır da Ecevit'i düşündürmektedir. Bazı «Topuzcu» bakanların değiştirilmesi karşısında diğerlerinin de istifa etmeleri parti içinde yeni huzursuzluklara neden olabilecektir.

Hükümete yakın çevreler Topuzcu bakanların bir diğer özelliklerinin de kabinedeki bağımsızlarla kurdukları yakınlık olduğunu belirtiyorlar. Öğrenildiğine göre Ecevit, bağımsızlarla ilgili pek çok sorunda Adalet Bakanı Mehmet Can'ın ve Başbakan Yardımcısı Orhan Eyüboğlu'nun yardımına başvurmakta. Örneğin Enver Akova'nın istifası haberlerinin çıkması üzerine Başbakan, hemen Eyüboğlu'nu Akova ile görüşmek üzere görevlendirdi. Yine Akova'nın istifasından sonra bağımsız bakanları biraraya getiren ve hükümetin devam edeceği konusunda açıklama yapmaya ikna eden kişinin de Adalet Bakanı Mehmet Can olduğu biliniyor. Yine AP'den istifalar sırasında Mehmet Can'ın çok önemli bazı görevler yükümlendiği de bilinmekte.

PARLAMENTODAKİ KRİTİK DENGE

Kabine değişiklikleri ile ilgili olarak Ecevit'i en çok zorlayan noktalardan biri de meclisteki hayli kritik hale gelmiş olan denge sorunudur. Bilindiği gibi hükümet şu anda 226'lık çoğunluğun altına düşmüş bulunmaktadır. CHP'den 4 parlamenterin istifa etmesi ile hükümeti kesin olarak destekleyen milletvekili sayısı 223 olmuştur. CHP içinde ortaya çıkabilecek yeni huzursuzlukların, bu sayının daha da düşmesine neden olabileceğini kaydeden politik çevreler, bakanların değişmesi sırasında grupdaki dengelere büyük özen gösterilmesi gereği üzerinde durmaktalar.

Hükümet açısından en büyük rahatlık ise muhalefetin şu andaki sayısal durumunun 226'lık «hükümeti düşürme» rakamından hayli uzak olmasıdır. Muhalefet partilerinin bugün mecliste toplam 214 sandalyesi bulunmaktadır. Bağımsız olan 9 Milletvekili'nin de muhalefetle birlikte hareket etmeleri halinde bile, hükümetin düşürülmesi için gerekli sayı bulunamamaktadır. Kaldı ki başta Nurettin Yılmaz olmak üzere en az 5 bağımsız Milletvekilinin CHP ağırlıklı hükümetin düşmesi için oy kullanmayacağı bilinmektedir.

BAKANLAR ARASI GÖREV DEĞİŞİKLİĞİ

Ortaya çıkan kritik denge sorunları nedeniyle Ecevit'in durumu idare edebilmek amacıyla bazı görev değişikliği yapabileceği bildiriliyor. Ecevit'i buna zorlayan öğelerden birinin de bazı bakanlıklarla ilgili söylentilerin çok artmış olmasıdır. Ayrıca salı günü Meclis'te gündem alınması kesinleşen Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar hakkındaki gensorunun perşembe günü reddedilmesi halinde bile, çarşamba günü yapılacak olan TBMM ortak toplantısında bu bakan hakkında soruşturma komisyonu kurulacaktır. Ecevit'in ve İşgüzar'ın «Soruşturmanın selameti bakımından» bu görevle ilgili bir değişiklik isteyebilecekleri yine hükümete yakın çevrelerce bildiriliyor. Ecevit'in böylece grupta «kambur» olarak nitelenen büyük bir yükten kurtulma yoluna gidebileceği de belirtiliyor. Ayrıca yapılacak bu tür değişikliklerle bazı bakanların da kabine dışı kalma isteği belirtmeleri olasılığı vardır. Bu da Ecevit'in işini kolaylaştıracaktır.

YENİ İSİMLER;

Ecevit'in kabinede yapacağı bildirilen ve Genel Yönetim Kurulu'nda Başbakan'a yakın olarak tanınan Genel Sekreter Yardımcısı Uğur Alacakaptan tarafından «resmen» açıklanan değişikliklerle birlikte bakanlıklar için yeni isimler ortaya atılmaya başlandı.

CHP Büyük Kurultay'ında Topuz ve Baykal ekiplerinin tüm güçlerini yitirmeleri ve Kurultay'daki başarıları ile ortaya çıkan sol kanat parlamenterlerinin yapılacak değişiklikler sırasında isimlerinin daha fazla geçeceği bildirilmektedir. Çalışma Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı için isimleri geçen bazı Milletvekillerine Türk-İş ve sermaye tarafından büyük tepkiler gelmesi nedeniyle Ecevit'in güç durumda kaldığı yine kulislerde söylenenler arasındadır. Yapılacak bir değişiklik sırasında kabineye girmesi olası Milletvekillerinin başında Ecevit'in yakın danışmanlarından Tarhan Erdem gelmektedir. Erdem'in Genel Yönetim Kurulu'nda görev almamasının nedenlerinden birinin de bu olduğu söylenmekte. Diğer taraftan Adalet Bakanlığı içinde Erzurum Milletvekili Selçuk Erverdi ile Genel Yönetim Kurulu üyeliğini kabul etmeyen ve bakanlık istediğini açık açık Başbakan'a söyleyen Adana Senatörü Kemal Sarıibrahimoğlu'nun adları geçiyor.

CHP'YE KATILMALAR

Diğer taraftan CHP yönetimine yakın çevreler önümüzdeki günlerde partiye Adalet Partisi'nden ve MSP' den bazı katılmalar olacağını belirtiyorlar. CHP'ye geçeceği bildirilen Milletvekillerinin başında MSP Bitlis Milletvekili Muhyettin Mutlu gelmektedir. CHP'liler MSP'den Mutlu ile birlikte bir iki Milletvekilinin daha beklendiğini bildiriyorlar AP'lilerin ve bu MSP'li Milletvekillerinin isimlerinin şimdilik açıklanmasının doğru olmadığını, yapılacak transferin bu nedenle engellenebileceğini söylüyorlar.

CHP'de Uysal'ın

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Hayrettin Uysal ile Grup Yönetim Kurulu üyeleri Celal Doğan (Gaziantep), İsmet Atalay (Kars) ve Mehmet Gümüşçü (Malatya) Genel Yönetim Kurulu'na girdiklerinden Grup Yönetim Kurulu üyeliklerinden istifa etmişlerdi.

Seydişehir

(Baştarafı 1. Sayfa'da) dağ, Maden-İş binasıyla birlikte 93 işyeri, lokal ve belediye araçlarının tahrip edilmesine yol açan saldırılar nedeniyle tutuklananların sayısının 146'ya çıktığını 36 kişinin de arandığını söyledi. Başsavcı Saim Karadağ saldırganların «aşırı sağcı» olduklarının belirlendiğini açıklayarak «bu büyük bir toplumsal olaydır» dedi. Baş savcı Karadağ hazırlık soruşturmasının titizlikle sürdürüldüğünü belirtti.

Olaylar sırasında yanlı davrandığı ve gerekli önlemi almadığı öne sürülen Seydişehir Emniyet Amiri Yıldırım Atalay, saldırının Türk Metal tarafından yapıldığını» açıklayarak «İlk amaçları Maden-İş'i tahrip etmekti. Diğer yerleri de başlamışken bitirelim dediler. Şimdiye kadar böyle bir olay olmadığı için, hazırlığı önceden sezemedik. Kadromuz ye tersiz kaldı. Saldırı Türk Metal tarafından yapıldı» dedi.

MADEN-İŞ SENDİKASI YÖNETİMDE

DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası 15. Bölge Başkanı Baykal Gürsoy, geçtiğimiz hafta başında MHP eğilimli Türk Metal Sendikası tarafından yaratılan kanlı olayların ters teptiğini «Maden-İş ve demokrasi güçleri lehine geliştiğini» belirterek şunları söyledi:

«Türk Metal'in öteden beri düzenlediği saldırılar, bu sendikanın Seydişehir'de giderek tükenmesine yol açtı. 28 Mayıs kanlı saldırısı son çırpınışlarının ifadesidir. Seydişehirdeki Alüminyum İşletmeleri'nde çalışan 6 bin 800 işçiden 4 bin 200'ü bizim saflarımıza geçtiğinden çoğunluk sendikası durumuna geldik. Bu Etibank Genel Müdürlüğünce de onaylandı ve iki ay önce «müessese» durumuna geçen alüminyum tesislerinde yasa gereği yönetim kuruluna temsilci ataması yaptık. Arkadaşımız Halil Uzun, Etibank Alüminyum İşletmeleri Müessesesi yönetim kurulu üyeliği görevine bugün başladı. Sendikamız Seydişehir halkının umudu haline gelmiştir, bu umudu boşa çıkarmayacağız.»

İşyerimizden arkadaşımız sendikamız Maden - İş üyesi sendikal hak ve özgürlüklerin yılmaz savunucusu eşsiz arkadaş,

ZEKİ ÇOLAK'ı

Geçirdiği bir hastalık sonucu kaybetmenin üzüntüsü içindeyiz.

Kederli ailesine yakınlarına ve arkadaşlarımıza baş sağlığı diler anısı önünde saygıyla eğiliriz.

ERNA İŞÇİLERİ

KONGRE

Bakırköy Halkevi'nin çoğunluk olmadığı için 3.6.1979 tarihinde yapılamıyan Olağanüstü Genel Kurul Kongresi, bu kez çoğunluğa bakılmaksızın 10.6.1979 Pazar günü saat: 10.00'da Bakırköy Halkevinde yapılacaktır.

Üyelerimize saygı ile duyurulur.

GÜNDEM:

1 — Açılış ve yoklama,
2 — Divan seçimi,
3 — Saygı Duruşu
4 — Konukların konuşmaları,
5 — Yönetim Kurulu Çalışma raporunun okunması,
6 — Mali raporun okunması,
7 — Denetleme Kurulu raporunun okunması,
8 — Eleştiriler ve yanıtlar,
9 — Aklama,
10 — Seçimler,
11 — Dilekler ve öneriler,
12 — Kapanış.

BAKIRKÖY HALKEVİ YÖNETİM KURULU

Po: 1585

Silahlı

(Baştarafı 1. Sayfa'da) ilerici kişilerin devam ettiği Montreal Kıraathanesine 13 Mayıs günü silahlı baskın yapan 11 komando tabancalarını çekerek «komünistler yere yatsın» şeklinde bağırmışlardı. Kıraathanedekilerin yere yatmasından sonra burada bulunan bir astsubay tabancasını çekerek saldırganlara karşı koydu. Silahlı 11 komando kahveden kaçarken dışarıdan kıraathaneye ateş ettiler. Olaydan sonra çevrede geniş güvenlik önlemi alan jandarma ve polis ekiplerinin MHP Yenimahalle İlçe binasında yaptıkları arama da olayda kullanıldığı saptanan iki tabanca ile 11 kişiyi yakaladılar. Bu sırada parti binasında yapılan aramada yakalanan polis memuru Süleyman Karakuş ifadesinde «arkadaşlarıma ev tutmak için buraya geldim» şeklinde konuşmuştu.

Daha sonra Sıkıyönetim Askeri Mahkemesine gönderilen 11 komando ile polis memuru Süleyman Karakuş ilk sorgularında tutuklanarak Mamak Askeri Cezaevine gönderildiler.

25 SANIĞA 168 YIL 9 AY CEZA VERİLDİ

Öte yandan Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi'nde Mayıs ayı içerisinde yapılan duruşmalarda, adam öldürmek, öldürmeye teşebbüs etmek ve toplu katliam girişiminde bulunmaktan sanık olarak yargılanan 25 sanığa toplam 168 yıl 9 ay ağır hapis cezası verildi.

Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde 7 Mayıs günü yapılan duruşmada 1 Mayıs 1978'de Aydınlıkevler Semtinde toplu katliam girişiminde bulunan Mehmet Erkuş 16 yıl 8 ay, Tuncay Livilik 11 yıl 1 ay 10 gün, Rıza Şah Ertem, Şirzat Nacak Rıfat Unutmazcan, Mustafa Vela, ile Atilla Nacak adlı komandolar 8'er yıl 4'er ay ağır hapis cezasına çarptırıldılar.

Bu arada Askeri Mahkeme'de yalancılık yaptıkları saptanan komando Kenan Köseoğlu, Erol Gündoğdu, Yusuf Kılıç adlı kişiler tutuklanarak askeri cezaevine konuldular. Öte yandan Hacettepe Üniversitesinde afiş asmakla suçlanan ilerici öğrencilerden Turgay Cengiz, Osman Öznergiz, Mustafa Tekin, Ali Rıza Gür salıverildi ve silah bulundurmaktan sanık komando Birol Apala ise delil yetersizliğinden serbest bırakıldı.

Köprülüler

(Baştarafı 1. Sayfa'da) bazı işadamlarının dış yardımı engellemek için dış ülke temsilcileriyle görüşme yaptıklarını söyledi.

1150 ortaklı Alüminyum Profil Boru Fabrikası'nın temel atma töreninde konuşan Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler Türkiye'ye açılacak dış krediler nedeniyle bazı çevrelerin rahatsızlık duyduğunu ifade etti ve şöyle konuştu:

«Bazı işadamlarının hükümetin dış krediler alma safhasında bir takım tertiplere girdikleri hatta bazı yabancı ülke temsilcileriyle görüşmeler yaparak kredilerin bu hükümete verilmemesi için çaba gösterdikleri bilinmektedir. Ancak bu girişimlerinde de başarılı olamamışlardır. Hükümetçe sağlanacak krediler Türk ekonomisi ve Türk halkının kalkınması için kullanılacağından içeride ve dışarıda rahatsız çevreler alabildiğine hükümeti hançerlemek için çaba göstermişlerdir. Ancak girişimleri sonuçsuz kalmıştır.»

Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler tarafından dün törenle temeli atılan Alüminyum Profil ve Boru Fabrikası 1980 yılının Haziran ayında üretime başlıyor. 1150 ortağın katılmasıyla, kurulan tesisin 230 milyon liraya mal olacağı bildirilmiş, tesisin bitmesiyle yaklaşık 450 kişiye iş olanağı sağlanacağı 3 milyon dolarlık ihracat yapabileceği ve 600 milyon liralık bir gelir sağlayacağı belirtildi.

Memurların

(Baştarafı 1. Sayfa'da) kanlar Kurulu'nun onayından sonra Resmi Gazete'de yayınlanacağı bildirildi.

AP, Korutürk'ü tehdit etti

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Zira, bu atamanın maksadı milletin bu hükümetten kurtulma noktasına geldiği bir zamanda, hükümeti destekleyen sayıyı, bakan koltuğu ikramı ile çoğaltmak suretiyle hükümetin ömrünü birkaç gün daha uzatma gayretinden başka birşey değildir.

Suiistimallerle ilgili gensoruların konuşulmaya başlanılacağı bir zamanda, 35 bakanlı hükümetin eksiğini CHP dışında tamamlamaya kalkmanın maksadı, hizmetin görülmesi değil, bakanlık verilmek suretiyle hükümet lehinde bir sayının sağlanmasıdır.

Esasen, bu hükümetin kurulmasını tasdik ederken ve bu hükümetin programını beğenmeyenleri "ekzantrik" olmakla itham ederken, Cumhurbaşkanı hem partiler demokrasisini zedelemiş, hem de taraf olduğunu ortaya koymuştu.

Ayrıca, Cumhurbaşkanı 21 Haziran 1977 de önceden güvenoyu almayacağı açıkça belli olan bir hükümeti tasdik ederken, yine taraf olduğunu ortaya koymuştu. Nitekim o hükümet 3 Temmuz 1977 günü güvensizlik oyuna maruz kalmıştı.

1977 seçimlerine giderken, anayasanın gereği olan 3 bağımsız bakan tayininde her türlü müşkülatı çıkardığı TRT Genel Müdürü tayinini 33 gün askıda bıraktığı halde, bakanlık vaadi ile bağımsızlaştırılan bir kimseyi bir saatin içinde bakan atamak suretiyle, Cumhurbaşkanı parti disiplini karşısında hükümet koltuğunun konulması suretiyle sırf bu hükümeti ayakta tutmak için açılmış bulunan çığırın işlemesini yeni baştan sağlamıştır.

Halk Partisi bakan tayin edecekse, kendi içinden tayin ederdi. Hizmete ihtiyaç varsa, bu hizmeti görecek kişinin Halk Partisi içinde mevcut olmadığı söylenemez.

Cumhurbaşkanı, böylesine tükenmiş, dibinde hile bulunan bir hükümetin bir süre daha yaşamasına sebep olmuştur.

Türkiyedeki bunalımın mihrakında hükümetin başı ile Cumhurbaşkanının yan yana olduğu ortaya çıkmıştır.

Bundan sonra dökülecek kanların, akacak gözyaşlarının, çekilecek çile ve ızdırabın sorumluluğundan Cumhurbaşkanının da kurtulması mümkün değildir.

Hükümet çıkarma hakkı millete aittir. Bugün mevcut hükümet, milletin hükümeti değildir. Ankara'nın hükümetidir. Milletin hükümet tayin etme hakkı gaspedilmiştir.

Önümüze kim çıkarsa çıksın, milletin hukukunu savunmaya mücadelemizi, her türlü şart altında azimle yürütmeye kararlıyız. Milleti aşmak mümkün değildir. Milletin aşamayacağı engel de mevcut değildir."

Sabancı

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Haftalık Yankı dergisinin sorularını cevaplayan Sakıp Sabancı, TÜSİAD bildirileri doğrultusundaki görüşlerinde devletleştirmeleri eleştirdi, «ülkede yangın olduğunu» ileri sürerek, tedbirlerin, reçetelerin iyi uygulanmadığını, akılcı ve ekonomik tedbirleri önde tutan uygulamalara girişilmediğini baştakilerin beceriksiz olduklarını ileri sürerek, kabahatin IMF'de aranmaması gerektiği görüşünü dile getirdi. Sabancı «IMF Türkiye'den katı ve çağdışı şeyler istemiyor. Türkiye'de patlama istemiyor. Ne menfaatleri var bizim batmamızdan. IMF ve diğer uluslararası kuruluşlar, karma ekonomiye önem veriyorlar. Sosyal patlamayı da istemezler. Biz de özel sektör olarak istemeyiz. IMF'e kendimizi anlatamıyorsak, kabahat bizim değil mi?» dedi.

«Biz sanayiciler, bugüne kadar siyasete karışan kimseler olmadık. Şu veya bu hükümetin yanında ya da karşısında olmadık» diyen Sabancı, bu sözlerine rağmen, Yankı'ya verdiği demeçte «Aklımızı devşirip sorunları çözecek hükümetler çıkaracağız» diyerek, bugünkü hükümet karşısındaki tavrını dile getirdi.

İçişleri Bakanı

(Baştarafı 1. Sayfa'da) dürülmesi ile Mamak ve Balgat ve Bahçeli evler katliamlarının ve Piyangotepede 7 kişinin öldürülmesi olayların bulunduğunu bildiren Güneş, şöyle devam etti.

«Sayın Demirel, İstanbul'da bir baskın sonucu ele geçen hücre elemanlarının, daha önce yakalandıklarını, ancak bazı «nüfuslu kişiler»ce» serbest bırakıldıklarını, ayrıca Ankara'da bazı «şebekelerin» korunduğunu ileri sürmektedir.

Sayın Demirel, hangi hücre elemanlarının ve hangi şebekelerin kimlerce korunduğunu ve hangi görevlilerce serbest bırakıldıklarını açıklarsak bakanlık olarak hemen kovuşturma konusu yaparız.

Sayın Demirel'den bu konudaki soruşturmaya esas olarak belge ve bilgileri ivedi olarak bekliyoruz.»

YANLIŞ RAKAMLAR;

«Sayın Demirel, olay ve ölü sayısında yanlış ve abartırmış rakamlar vermiştir.

Ölü sayısını gerçek sayının çok üzerinde göstermek kendi deyişleri ile «felâket dellallığı» değilse çok ağır bir sorumsuzluk örneğidir.

Sayın Demirel bu tür açıklamalardan önce gerçek rakamları isterlerse bütün olanaklarımızı emrine hazır tutacağız. Bunu devlet anlayışımızın ve iktidar-muhalefet olarak kamu oyuna doğru bilgi verme görevimizin gereği sayarız.»

«Basında «Tahtakale baskını» olarak adlandırılan bir dizi operasyon sonucu döviz, gümrük ve silâh kaçakçıları ele geçirilmişlerdir. Bu sanıklarla ilgili duruşmalar yakında başlayacaktır.

Balıkesir'de

(Baştarafı 1. Sayfa'da) sından sonra çarşıdan geçen MHP'liler sürekli olarak «komünistlere ölüm» sloganını bağırdılar.

Bazı müezzin ve imamlar camilerden yapılan anonslar için tepki göstererek anons yapılan cami imamlarını suçladılar. İsmail Maçin adlı müezzin de halkın kutsal ibadet yeri olan camilerin faşistlerin çığırtkanlığı için kullanılamıyacağını söyledi.

BİR LİSE ÖĞRENCİSİ ÖLÜ BULUNDU

Bir lise öğrencisi Dragosta tabanca ile vurularak öldürülmüş halde bulundu.

Emniyet Nöbetçi Müdürlüğü yetkililerinin verdiği bilgiye göre üzerinden çıkan kimlikten Diyarbakır Ziya Gökalp Lisesi son sınıf öğrencisi Ahmet Durak olduğu saptanan gencin kafasına sıkılan iki kurşunla öldürüldüğü belirlendi.

Polis yetkilileri Dragos'da bir inşaatın bodrum katında bulunan cesedin morga kaldırıldığını, olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü söylediler.

197 KİŞİ SERBEST BIRAKILDI

Gecekondu yapımı sırasında arsa yüzünden önceki akşam iki ailenin kavga etmesi ile başlayan ve 30 kişilik bir grubun güvenlik kuvvetlerine saldırmasıyla gelişen olayla ilgili olarak gözaltına alınan 223 kişiden 197'si dün ilk sorgularından sonra serbest bırakılmıştır.

BİR KİŞİ YAKALANDI

Aydınlıkevler Semtinde, geçen çarşamba günü bir kişinin ölümü ve iki kişinin de yaralanması ile sonuçlanan olayın sanıklarından biri yakalandı.

Ankara Emniyet Müdürlüğünden yapılan açıklamaya göre, dört gü önce Aydınlıkevler Çevreli Sokakta meydana gelen ve Mehmet Ali Şan'ın ölümüne, Ömer Ünal ile Mustafa Dayıbaş'ın da yararlanmasına yol açan olayla ilgili olarak yakalanan Hasan Öztürk, emniyet müdürlüğünde nalınan ifadesinde suçunu itiraf etti.

Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

● Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ... ... KEMAL TÜRKLER
● Yazıişleri Müdürü: ... ... Tamer KAVAŞ
● İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu
Tel.: 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290

● Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay
Telefon: 18 79 59 - 17 63 36 — Teleks: 42 486 - 42 679
● İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapani İş H. K.:8 No: 510 Konak
● Dizgi: ... ... Politika Tipo Tesisleri
● Baskı: ... ... Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd. Şti. Matbaası
● Dağıtım: ... ... Hürriyet Holding A.Ş.

● İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun /cm): 300 TL. - 4-6. sayfalar (sütun/cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun/cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun, 5 cm): 500 TL.
● ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL., 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık: 200 DM., 6 Aylık: 100 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 120 dolar.

Sanıkları MHP'li 100 Avukat savunuyor

803 sanıklı Maraş davası bugün başlıyor

● 330'unun idamı istenen sanıklar bir kitle katliamı düzenlemek ve 111 kişiyi öldürmekten yargılanacaklar...

Adana, (ÖZEL) — Geçtiğimiz aralık ayının son haftasında 111 yurttaşın yaşamını yitirdiği, 917 konut ve işyerinin yakılıp yıkıldığı Kahramanmaraş olayları ile ilgili davaya, sabah Adana - K. Maraş - Gaziantep ve Adıyaman İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 3 numaralı Askeri Mahkemesinde başlanıyor. Duruşmada sağ eğilimli ve 330'u hakkında idam cezası istenen 592'si tutuklu 803 kişi yargılanıyor.

19 Aralık 1978'de bir yazlık sinemaya patlayıcı madde atılması ile başlayan, 21 Aralık 1978'de 2 öğretmenin öldürülmesi ile gelişen, 23 Aralık 1978 gününden sonra silahlı ayaklanmaya dönüşen ve 26 Aralık 1978'de 11 ilde sıkıyönetim ilanına neden olan K. Maraş olaylarıyla ilgili davanın tüm hazırlıkları tamamlandı. Ülkemizde bugüne kadar görülenin en çok sanıklı dava olması bakımından da ayrı bir özellik taşıyan K. Maraş olayları davası için Adana Kapalı Spor Salonu mahkeme salonuna dönüştürüldü. Kapalı spor salonunun bazı bölümleri, yargıç, savcı ve avukatların çalışmalarına elverişli duruma getirildi, küçük bir PTT merkezi oluşturuldu.

Kapalı salonda gazeteciler avukatlar ve izleyiciler için özel bölümler ayrıldı. Kapalı spor salonu bitişiğindeki gençlik stadyumu tutukluların duruşma aralarında dinlenmeleri ve öğle yemeklerini yemelerine uygun biçimde düzenlendi. Sanıkların askeri tutukevinden yargılama salonuna getirilecekleri güzergah saptandı. Duruşma salonuna giriş ve çıkışlarında uygulanacak yöntem belirlendi.

MHP NAZİLERDEN YARDIM ALIYOR

Ankara, (POLİTİKA) — Federal Almanya'da kurulu Türkiye Halkçı Devrimci Federasyonu Genel Başkanı Ertekin Özcan, MHP'nin Hristiyan Sosyal Birlik Partisi ve Bavyera Eyaleti Başkanı Strauss ile mali yardım konusunda işbirliği yaptığını ve yurt dışına kaçan silahlı militanların Strauss'tan yardım gördüklerini söyledi.

Haftalık Yankı dergisinin sorularını yanıtlayan HDF Başkanı Özcan, MHP Genel Başkanının Almanya'da Nazi Partisi durumunda olan NPD ile de mektuplaştığını ve kendisine yardım önerdiğini belirterek MHP'nin son iki yıl içinde işçiler arasında terör yaratarak önemli bir güç kazandığını bildirdi. MHP'nin yıllar önce kurulan şubelerinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına aykırı olması nedeniyle kapatılmasının faşist örgütlenmeyi engelleymediğini bildiren Özcan, «Yurt dışına kaçan ülkücülerin Bavyera Eyaleti tarafından desteklendiği ve hatta hatta bunların aynı yöredeki hükümet yetkililerinden sığınm ahakkı aldıkları saptanmıştır» dedi. Türkeş'in NPD ile mektuplaşmasını ve kendisine işbirliği önermesini uluslararası Af Örgütü'nün de belgelerle bir kitap halinde yayınladığını hatırlatan Özcan MC hükümetini düşmesi sonunda Türkiye'de silahlı eylemlere katılan komandoların Almanya'ya geldiklerini ve MHP örgütlenmesinde çalıştıklarını söyledi.

STRAUSS KİMDİR?

MHP'nin işbirliği yaptığı ve MHP'ye yardım sağlanmasında rol oynadığı ileri sürülen Franz Josef Strauss, Federal Almanya'da kurulu, aşırı sağ Nazi eğilimli Hristiyan Sosyal Birlik Partisi ve Bayvera Eyaleti Başkanıdır. Önümüzdeki seçimlerde Federal Almanya Başbakanlığı'na aday olacağı söylenmektedir,

MHP'nin Hesse'deki mitinginde etrafa ateş açıldı

Rüsselsheim, (A.A.) — Federal Almanya'nın Hesse eyaletindeki Rüsselsheim'da önceki gün MHP'nin düzenlediği mitingde ile rici Türkiyeli işçilere saldırıldı ve silahlarını çeken MHP'liler etrafa ateş ettiler. Polis, silahlı beş kişiyi tutukladı.

Bazı görgü tanıklarının anlattıklarına göre, açılan ateşten yakındaki bir benzin istasyonunun camları kırıldı.

Olay, Milliyetçi Hareke Partisinin Rüsselsheim'deki bir salonda düzenlediği mitingi protesto amacıyla çok sayıda Türkiyeli işçinin binanın önünde toplanmasından sonra patlak verdi. Milliyetçi Hareket Partisi militanları, toplanan kalabalığı dağıtmak amacıyla etrafa ateş etmeye başladılar.

ÖZETLE

GEMAŞ'la sözleşme imzalandı

ANKARA Dokuz ayı aşkın bir süreden beri grevde bulunan GEMAŞ işyerlerinde anlaşma sağlandı. Sözleşmeye göre Sosyal - İş üyesi işçiler 1. ve 2. yıl için ayrı ayrı kademeli olarak 4 bin, 3 bin 500 ve 3 bin lira zam aldılar. Ayrıca 1 Mayıs İşçi Bayramı olarak kabul edildi.

TED Ankara Kolejinde sözleşme yaklaşıyor

ANKARA DİSK'e bağlı BANK - SEN'in Ankara Koleji emekçileri adına sürdüreceği toplusözleşme görüşmeleri başlıyor. Sendika yetkilileri bir yıldır süren yetki uyuşmazlığının sonuçlandığını ve BANK - SEN'in 230 eğitim emekçisi ile 170 personelin haklarını elde edeceğini söylediler. Türkiye Eğitim Derneği Karadeniz Ereğlisi Koleji'nde de önümüzdeki günlerde toplusözleşme görüşmelerinin başlayacağı bildirildi.

Bank - Sen Emek tesislerinde yetki aldı

ANKARA Emekli Sandığı işyeri Emek Turistik Tesislerinde işçiler Tez Büro - İş'den istifa ederek DİSK'e bağlı BANK - SEN'e üye oldular. Emek Turistik Tesislerinin çeşitli işyerlerinde toplusözleşme yetkisinin alındığını bildiren BANK - SEN yetkilileri bir çok işyerinde de örgütlenme çalışmalarının sürdüğünü söylediler.

Temel Enerji işyerindeki direniş bitti

ANKARA DİSK'e bağlı Maden - İş Sendikası'nın yetkili olduğu Temel Enerji işyerinde toplusözleşmede yeralan hükümlerin uygulanmaması nedeniyle üç günlük bir yemek boykotu yapan işçiler haklarını elde ettiler. Temel Enerji patronu toplusözleşme ile karar altına alınmasına karşın servis, giyecek ve bazı diğer maddi yardımları yerine getirmiyordu.

Otomobil - İş iki yerde sözleşme imzaladı

İSTANBUL Otomobil - İş Sendikası ile Gebzede kurulu Yücel Boru ve Profil Endüstri A.Ş. ile DEMSAN işverenleri arasında iki yıl süreli toplu iş sözleşmesi bağıtlandı.

Otomobil - İş Sendikası Genel Sekreteri Sami Ataç'ın yaptığı açıklamaya göre, Yücel Boru ve Profil işyerinde bağıtlanan toplu iş sözleşmesi ile 170 işçinin saat ücretlerine iki yıl için 25'er lira zam yapıldı,

Üstündağ, «CHP'de iktidar muhalefet yok» diyor

● CHP Genel Sekreteri 24. Kurultay'dan sonra partisinin sayısal olarak güçleneceğine inanıyor

Ankara, (POLİTİKA) — CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ CHP'nin, parlamenterleriyle, tüm örgüt birimleriyle, oy verenleriyle bir bütün olduğunu belirterek, «şu anda parti için muhalefet bellidir. O da cephe muhalefetidir. Cephe muhalefetine karşı, CHP iktidarı olarak tüm parlamenterlerimizle, örgütümüzle, yöneticilerimizle hep birlikte mücadele verip seçimlerde başarı göstermemizin gereğine inanıyorum» dedi. Haftalık Yankı dergisinin sorularını yanıtlayan Üstündağ cephe hükümetinin düşmesinden bu yana her ayın başında her ayın ortasında hükümete ömür biçildiğini hatırlatarak «hükümet görevinin başında dır. Tam tersine, özellikle 24. kurultaydan sonra CHP'nin sayısal olarak güçleneceğini bekliyorum.» şeklinde konuştu.

Bir soru üzerine DİSK ile ilişkilerin bozulduğu kanısında olmadığını belirten Üstündağ «ancak ilişkilerimizi daha da geliştirerek daha etkin bir diyalog kurmamız da yarar görüyorum» dedi.

Üstündağ hükümette bir değişiklik söz konusu olup olmadığını Başbakanın bilebileceğini, bu konuda herhangi bir şey söylemeye yetkisi olmadığını belirtti.

Geçen dönem bazı aksaklıkların olduğuna kendisinin de katıldığını bildiren Üstündağ, CHP Genel Sekreteri olarak sesini yükseltmeyi bir görev saydığını söyledi.

Belovacıklı "sol düşüncemizi halkın ihtiyacı belirler"

Ankara, (POLİTİKA) — CHP Gençlik Kolları Genel Başkanı Hasan Belovacıklı, beş yıldan bu yana ilk kez bir yönetimin seçimle bu Kurultay'da işbaşına geldiğini belirterek, «CHP Gençlik Kolları bu Kurultay'da demokratik hakların yiğitçe savaşımını sürdürmüştür» dedi. Belovacıklı demokratik sol kavramın devrimci nitelik taşıdığını ifade ederek, «Bizim sol düşüncemizi başkaları belirleyemez. Soldaki yerimizi halkımızın ihtiyaçları ve ülkemizin somut koşullarının somut tahlili belirler» şeklinde konuştu.

CHP Gençlik Kolları Genel Başkanı Belovacıklı haftalık Yankı dergisinin sorularını yanıtlayarak, Kurultay'ı ve yapacakları çalışmaları değerlendirdi.

«Demokratik sol sizce nedir?, size parti içinde komünist denmesini nasıl karşılıyorsunuz» sorularını ise CHP Gençlik Kolları Genel Başkanı şöyle yanıtladı:

«Bilimsel anlamda, toplum yapısını ve üretim biçimiyle ilişkileri, temelden değiştirmesi bakımından, demokratik sol kavram devrimci nitelik taşır. Bu nedenle, bağımsızlık, eşitlik, dayanışma, emeğin üstünlüğü, halkın kendisini yönetmesi demokratik sol düşüncenin temel kurallarını oluşturur. Bize komünist denmesine gelince, bizim sol düşüncemizi başkaları belirleyemez, Soldaki yerimizi halkımızın ihtiyaçları ve ülkemizin somut koşullarının somut tahlili belirler. Bizlere karşı sorumsuzca yöneltilen bu tür sözleri ciddiye almıyoruz ve tartışmasını gereksiz görüyoruz, biz, ülkemiz gençliğinin, demokrasi savaşımında demokratik hak ve kazançlarının korunmasında birliği savunacağız.»

TRT Program-Haber-Eleştiri

LANET'in yazarı Hammet de Mc Carthy'nin kurbanı olmuştu

Televizyon'da Lânet adıyla gösterilen, asıl adı «Lânetli Kan» olan dizinin romanının yazarı Dashiell Hammet, son günlerde, Avrupa'da yeniden en çok okunan detektif romanı yazarları arasına girdi. Lânet, halen Fransız televizyonunda da oynuyor ve ilgi ile izleniyor.

● *Lanet filminin baş aktörü James Coburn Londra'daki bir kokteylde*

Dashiell Hammet, ABD'de 1930'ların polisiye roman yazarları arasında, yapıtlarının toplumsal içeriği ile, özellikle kargaşa halindeki bir toplumu ve onun orta sınıfını eleştirisel gözle anlatmakla ünlü bir yazar. En ünlü romanları arasında, televizyonda bir süre önce filmini izlediğimiz Malta Şahini yer alıyor. Kendisi de eski bir detektif olan yazar 1961 yılında akciğer kanserinden öldüğünde geçmişi ve düşünceleri hakkında bazı ipuçları ele geçti. Uluorta politikadan söz etmeyi sevmediği halde, Hammet'in marksist olduğu ve büyük olasılıkla ABD Komünist Partisi üyesi bulunduğu biliniyor. Hammet, ABD'de gözü dönmüş bir antikomünizmin sürdürüldüğü Mc Carthy döneminde, 1951 yılında, demokrasiyi savunduğu için hapse atılmış.

"Kitaplar düşünceler" bir öncekine benzemesin

Genellikle önemli sorunların gündeme getirildiği açık oturumlarda uzmanlar görüşlerini savunup karşı görüştekilerin savlarını çürütmeye çalışırlar. «Kitaplar ve Düşünceler» saatinin bir önceki programında çocuk yazını tartışıldı. Ramazan Arkın, Ülkü Tamer, Demirtaş Ceyhun, Enver Naci Gökşen ve Bülent Hazer'in katıldığı oturumu Hilmi Yavuz yönetiyordu. Bu programda, izleyici olarak, çocuk yazının ana sorunlarının tartışılacağını ve kültür politikasının biçimlenmesindeki etkinliğinin belirleneceğini umuyorduk. Ne yazık ki tutarsız tartışmalar, zamanlama eksikliği ve karmaşık düşünceler izleyebildik. Bir yandan görsellik en yanlış biçimde suçlanırken, öteyandan tek sorun «Kemalettin Tuğcu» yayınları imişçesine tartışmanın büyük bölümü boşuna harcandı. Görselliğin doğru kullanıldığında ne denli yararlı olacağı açıklanamazken çizgi romanlarda Ülkü Tamer'in doğruya yaklaşan savunması «Kinova»cı Bülent Hazer'in de bu düşünceye yandaş olmasına yolaçtı.

GÖKKUŞAĞI BAŞARILI BİR ÇOCUK PROGRAMI

Programın yapımcısı Zekeriya Kabadayı. Şimdiye değin çocuklardan 10 bin resim, 5 bin şiir ve 3 bin mektup aldıklarını belirtti.

Pazartesi günleri 15 günde bir yayınlanan ve çocukların ilgiyle izlediği «Gökkuşağı» programıyla ilgili olarak Televizyon Çocuk Yayınlarından programın yapımcısı Zekeriya Kabadayı ile «Gökkuşağı» üzerine bir söyleşide bulunduk. Kabadayı hazırladıkları programa beklenenden de çok ilgi gördüklerini söyledi.

Soru — Programınıza neden «Gökkuşağı» adını verdiniz?

Kabadayı — Çocuklar için yayınlanan programlarda bir eksiklik gördük. Öyle bir program hazırlanması gerekti ki bu tüm çocuklara seslenmeli ve geçok yönlülükten ve doğada en çok bilinen ve çocukların yakından ilgilendiği güneşin yedi rengini yansıtan «Gökkuşağı» adını verdik.

Soru — Yaptığınız programla çocuklara vermek istediğiniz nedir?

Kabadayı — Piyasada çocuklara seslenen kitapları tanıtmak, çocukları okumaya yöneltmek, tartışma bölümü ile çocukların her konuda görüş ve düşüncelerini rahatça söylemelerini sağlamak, haber vererek onların ülke içinde ve dışında olan olaylardan bilgilenmelerini, olayların nedenlerini, köklerini incelemelerini sağlamaktı. Diğer yandan köyde ve kentte yaşayan çocukların sorunlarını, çevresini, okullarını, kısacası kendilerini tanıtmaktı. Ülkemiz çocuklarının nasıl bir ortamda, hangi koşullarda yaşadıklarını anlatmaktı. Nasıl eğitim gördüklerini göstererek onları ülkemizin sorunlarından haberdar edebilmekti.

Bir taraftan da çocukların tüm bu bilgilenmelerinin yanısıra resim yapıp, şiir yazarak üretken olmaya zorlamaktı.

Soru — Küçük izleyicilerin uyarıları dediniz... Programın oluşmasında seyircilerin etkisi nasıl oluşuyor?

Kabadayı — İzleyici çocuklardan sürekli mektup alıyoruz. Şu ana dek izleyicilerimiz bize 10 bine yakın resim gönderdi. Tabii bunların tümü çocuk yaştakilerden geliyor.. Yaklaşık 5 bin şiir ve iki ile üç bin civarında mektup geldi.

TV PROGRAMI

18.30 — Haberler
18.35 — Gökkuşağı
19.30 — Spor
20.30 — Haberler
21.15 — Minik Konser
21.20 — Kitaplar ve Düşünceler
22.00 — Türk Hafif Müziği (Sibel Egemen)
22.20 — Lanet
23.10 — Haberler

RADYODAN SEÇMELER

TRT-1

09.02 Kadın Dünyası
10.01 Arkası Yarına «Yaşadıkça» dizisinin 7. bölümü
13.00 Haberler
13.01 Çocuk Bahçesi «Yaşasın Pabitto»nun üçüncü bölümü
20.02 Çocuklar İçin On Dakika

TRT-2

9.00 Olayların İçinden
11.30 Yarının Büyükleri Çocuklarımız
12.40 Deyimler, Deyişler, Ezgiler
13.30 Olayların İçinden
21.00 Bir Sanatçının Günlüğü

TRT-3

Müzik 07.00'den 01.00'e dek sürüyor.
10.30 Diskoteğimizden
17.06 Plaklar Arasında
18.00 Stüdyo FM
22.06 Ayşe Üçgül'ün «Gecenin Getirdikleri» programı